

Ob smrti Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I.

Strašna vest o nenadni smrti našega velikega vladarja kralja Aleksandra, ki je dne 9. oktobra padel pod zločinsko roko brezvestnega atentatorja kot žrtev za ohranitev evropskega miru in veličino kraljevine Jugoslavije, je nas vse napolnila z globoko žalostjo in ogorčenjem nad zločinom.

V tej žalosti in skrbi se zatecimo k vsemogočnemu Bogu, ki vodi usodo narodov. Naj povrne blagopokojnemu kralju vse požrtvovalno in junaško prizadevanje večni Plačnik, ki nas je v svoji modri previdnosti združil pod njegovim žezlom. Za mir svoje kraljevine je delal, za ta mir prelił svojo kri — naj večni mir uživa njegova duša!

Naša krščanska dolžnost je, da prosimo Boga, naj čuva našo kraljevino Jugoslavijo pred vsakim zlom, naj krepí, podpira in blagoslavlja tiste, ki jo vodijo, predvsem Njegovo Veličanstvo kralja Petra II. Z zvestobo in delom po naukih naše svete vere hočemo vsi izpolniti poslednje naročilo umirajočega kralja: Čuvajte Jugoslavijo!

Velja nam pa prav posebno poziv sv. apostola Pavla: »Prosimo torej predvsem, naj se opravljajo prošnje, molitve, priprošnje, zahvale za kralje in oblastnike, da bomo živeli tiho in mirno življenje v vsej pobožnosti in poštenosti. To je namreč dobro in všeč Bogu, našemu Odrešeniku.« (1 Tim 2, 1.)

Mati in vir življenja

Vsak človek ima svoje duševne boje, vsak človek se mora boriti z viharji, ki jih vzbujajo probujajoči se nagoni. Med nami žive mladi ljudje, o katerih se zdi, da Adam v njih ni grešil. Ničesar ne vedo o mesu in krvi, strast in počutnost se jih ni dotaknila, kot angeli hodijo svojo brezmadežno življenjsko pot. Srečni, dvakrat srečni so zlasti, če pomislim na tiste vroče, viharne boje, ki jih mora bojovati večina ljudi, bodisi vsled dediščine, ki nam jo je zapustil podedovani greh, bodisi vsled okolice, kjer vsrkava mladi človek dan za dnevom zastrupljeno ozračje v svojo, dotlej še nedotaknjeno dušo. V tem primeru tudi najboljše varstvo ne pomaga dosti. Nevarnost namreč ne prihaja samo od zunaj, ampak živi tudi v človekovi notranjosti. Z njim se prebudi, z njim leže k počitku, tu in tam mu nočnega miru niti ne privoščijo. Od nagonov razvalovana duša je podobna pomladi, kjer vse vre in kipi, kjer viharji po cele dolge dneve drve preko brstečih poljan. Človeka se polasti neko čisto svojevrstno čuvstvo, pol veselja pol bolesti, kot bi udarjal južni veter na njegove živce, nekaj nepoznanega ga miče in vabi, zagoneten glas mu zdaj poje in svira, zdaj tuli in kriči, kot glas strašne zveri. Pa gleda svet v popolnoma drugi luči. Doslej otroško veder in skoraj neoseben, vidi zdaj blesteče barve tam, kjer ni dotlej ničesar odkril, čuje sladko opojno godbo, kjer je vladala popolna tišina, čuti vroče hrepenenje po ljudeh, ki so mu bili tuji in brezpomembni; od njih pričakuje sreče, ki mu je ne more dati ne brat ne sestra, da celo niti oče ne in mati. V njegovi duši se javljajo vprašanja, ki mu vzbujajo skoraj strah. Doslej je hodil po svetu tako brezskrbno, ni se zmenil za svoj prihod na svet, in če se mu je slučajno rodila misel, je bil zadovoljen z odgovorom, ki se mu zdaj zdi tako nespameten in žaljiv. Na vsak način hoče zvedeti resnico, jasno, nezastrito resnico brez vsake poezije.

Brž ko pridejo ta leta, je prva dolžnost matere, da otroka skrbno opazuje, ne da bi se tega zavedal. Pridobiva naj si še večje njegovo zapužanje, da bo otrok pri njej iskal pomoči v svojih bojih. Ali naj se zateka k drugim? Kdo naj lepše pojasni otroku, ki se mu je vzbudilo vprašanje o viru življenja, to veliko zamisel božjo kot ti, ki si mu mati? Drugi kaj radi z nečistimi in umazanimi prsti odpro in ranijo otrokove oči. V tej dobi privoščijo otroku krepko hrano, ker raste in dorašča. Nikdar pa mu ne daj jedi in pijač, ki podžigajo kri. V tem času je alkohol — zli duh. Neobhodno potrebno je, da je otrok trajno zaposlen, delo naj ga utruji. S takim delom mu odvrtaš zle misli, ki ga begajo, mu vzbujajo radovednost ter razburjajo domišljijo. Zlasti za to dobo človeškega življenja velja pregovor: »Lenoba je vseh grdob grdoba«. Ob sebi umevno je, da potrebuje mlad človek razvedrila. Vendar pa naj odmor, ki je lahko spolnjen z zmernim sportom, zaposli duha. Predvsem naj se vzgaja volja, da se okrepi odporna sila, tako da bo mogla premagati nagone, ki ji obetajo le naslodo.

Najmogočnejše obrambo pa nudijo mlademu človeku v njegovih bojih nadnaravne sile svete vere. V veri korenini junaštvo samopremagovanja. Tam naj išče mladina v molitvi moč, ki ji bo varna opora tudi na raskavih potih življenja, ki vodi mimo mračnih brezen močvirja. V molitvi in svetih zakramentih bo našla zdravilo za vse rane, ki jih je zasekala v srce lastna strast ali pa sta jo ranila zgled in zapeljevanje npravno propalega sveta. Tisoči in tisoči bi lahko iz svoje lastne izkušnje povedali, kako jih je

ravno sveta spoved obvarovala padca, kako jih je očetovski pouk in opomin varno vodil, kako so jih tolažilne besede pomirile, da so se dvignili, prosti težkega bremena ter začeli z novo močjo in silo obdarovani, moralno, pravično in pošteno živeti. Da ti otrok ne bo omagal na težavni poti kreposti, naj pogosto prejema Kruh življenja. Le vprašuj mlade junake, kako zmorejo težko in viharo pot življenja, ne da bi se jih dotaknil dih močvirja, pa ti bodo žarečih oči odgovorili: »To je sad svetega obhajila!« V moči tega kruha mladina ne bo in ne more omagati v boju za njen najbolj dragoceni zaklad: čistost srca in neomadeževano življenje.

Kaj pa če te otrok kar naravnost vpraša, odkod prihaja človekovo zemeljsko telesno življenje? Ali se boš prestrašila, ali se pa v srcu veselila, da se je obrnil ravno do tebe, mati, v želji, da mu razrešiš uganko, ki mu je morda že dolge tedne ali mesece razburjala in bičala živce. Otrok, ki se v stiski zateče k materi, prosič pojasnila o izvoru življenja, je gotovo še čist. Kaj je torej s tem pojasnilom? Ali je v resnici to pojasnilo edina obramba proti npravnim zablodam naše mladine? Neki zdravnik je pred kratkim zapisal te-le besede: »Pojasnilo samo ne bo doseglo zelenega uspeha. Kako dolgo bo še pojasnjevanje nagonskih zadev, ki presega že vse meje, zlorabljalno potrpežljivost rahločutnih ljudi? Modra zmernost, ki naj bi vodila vse javne obravnave nagonskega življenja, bi bila pravi blagoslov. Besede in same besede ne bodo nikomur pomagale, da se bo proti skušnjavam uspešno boril. To zmore le dostojni, nravnovski svetovni nazor, ki ga morejo otroku vcepiti le globokoverne družine. Vsak oče in vsaka mati naj vzgaja svoje otroke k spoštovanju do vsega dobrega in plemenitega ter k sovraštvu in odporu do vsega nizkega in podlega.«

Temu pojasnilu bi bilo treba dodejati še šest važnih točk:

1. Ako je tvoj otrok še docela miren in mu tudi od zunaj ne pretni nobena nevarnost, potem za nobeno ceno ne razruši njegovega miru. Boljše so svete sanje kakor nesveto prebujenje. Kaj je lepšega kot so zlata otroška nebesa.

2. Nikdar ne dopoveduj otroku, ki te nemiren vprašuje, neverjetnih stvari. S tem mu le vzbujáš radovednost. Čim bolj čuti, da mu prikrivaš resnico, tem bolj jo bo iskal in naposled morda našel pri nepoklicanih ljudeh.

3. Če veš, da mora tvoj otrok živeti v ozračju, ki ogroža njegovo nravnost, a tega ne moreš spremeniti, ali da je v nevarnosti, da ga bodo drugi, hoteč ga zapeljati, privedli do spoznanja, če mora za kruhom iti v širni, pokvarjeni svet, bi ti, mati, svetoval, da mu stvár pojasniš. Marsikdo bi pohlepno ne pil iz kupe naslade, ko bi vedel ali vsaj slutil, kako grenka, strupena in smrtno nevarna je njena vsebina.

4. Razjasnitev naj bo v vsakem slučaju dobro premišljena, resna in preudarna, bodisi da jo prevzameš ti ali tvoj mož, bodisi da se poslužiš pametne knjige. Povej otroku le toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Prižgi luč, a ne zaneti baklje, da ne bo povzročila ognja, ki lahko požge vso nežnost otrokove duše. Oči otroka naj se le polagoma odpirajo.

5. Vsa stvar bodi zaupna! Obravnava naj se v tihoti in samoti, priručno in z ukazom molčečnosti. Za to ni primeren vsak hrupen dan. Naj bo povratek onega trenutka, ko je Bog razodel skrivnost življenja prvemu človeku.

6. Stvar naj ti bo sveta, čist pogled v vir življenja, ne pa razposajen skok v umazan veletok, ki zgrabi mladega človeka in ga potegne v globine močvirja. Govori resno. Otroku se namreč odpira nov svet, a zatone mu

drug, neizmerno krasen svet. Skrbi, da mu bo svet, ki si mu ga odprija, božji. Svojo dolžnost si dobro izvršila, če dviga odslej otrok poln spoštovanja svoje oči k tebi, če gleda v tebi svet tempelj, posvečen bo božji in človeški ljubezni in se v hvaležnosti ozira k dobrotnemu Stvarniku in k staršem, ki so mu podarili bogastvo življenja.

ROMANO GUARDINI — F. T.:

Sveta znamenja

(Nadaljevanje.)

Blagoslov

Blagoslavljati more le, kdor ima oblast. Blagoslavljati more le, kdor lahko ustvarja. Blagoslavljati more le Bog.

Blagoslavljaajoč gleda Bog na svojo stvar. Kliče jo po imenu. Njegova vsemogočna ljubezen se obrača na srce in na samo jedro stvari in iz božjih rok se razliva moč, ki oplaja; ki daje rast; ki zdravi in celi: »Gledati vas hočem in storiti rastoče.«

Samo Bog lahko blagoslavlja. Zakaj blagoslavljanje je razpolaganje s tem, kar je in učinkuje. Blagoslavljanje je mogočna beseda gospodarja stvarstva; pritrtilo in obljuba gospodarja previdnosti. Blagoslov je ugoden naključek.

Nietzsche je izpregovoril besedo upora, ko je rekel: »Iz molivcev naj postanemo blagoslavljaajoči.« Vedel je, kaj je s tem mislil. Samo Bog lahko blagoslavlja, zakaj on je gospodar življenja. Mi smo pa v bistvu prosivci.

Z blagoslovom v nasprotju je kletev. Pomeni sodbo smrti, pečat nesreče. Tudi ona se obrača na obličje, srce. Je ukaz Gospoda, ki zatvarja vrelec življenja.

Delež te moči, blagoslavljati in preklinjati, pa je Bog dal vsem tistim, ki so poklicani ustvarjati življenje: Staršem — »Očetov blagoslov zida otrokom hiše« — in mašniku. Oni naj stvarjajo življenje, življenje narave in milosti. Za to so postavljeni po svojem bistvu in po svoji službi.

In moč blagoslavljanja lahko doseže le, kdor postane resnično čist; ki ne išče več samega sebe, ampak hoče ves biti v službi življenja.

Vselej pa je moč od Boga. Mine, če si jo kdo lasti sam iz sebe. V bistvu smo prosivci. Blagoslavljaajoči postanemo samo po božji milosti — prav tako kakor imamo samo po božji milosti oblast za resnično ukazovanje.

In kakršna je moč blagoslova, taka je tudi moč kletve: »Materina kletev jih do tal podira,« »hiše,« življenje, srečo.

Kar je upodobljeno tu v naravi, doseže svojo izpolnitev v milosti. Zakaj kar prav za prav učinkuje v blagoslovu, kar prav za prav polje v njem, v pravem blagoslovu, v dejanskem, čigar vse naravno je zgolj prispodoba, to je življenje Boga samega. Bog blagoslavlja sam s seboj. Samega sebe daje v njem. Božjega življenja delo je njegov blagoslov; da smo »deležni božje narave«. To pa je milost, čisto darilo dano nam v Kristusu.

Tako je blagoslov, v katerem se nam daruje Bog, v znamenju križa.

To moč božjega blagoslova je podelil tistim, ki so njegovi namestniki: Iz skrivnosti krščanskega zakona jo ima oče, jo ima mati. Iz skriv-

nosti posvečenja jo ima mašnik. Iz skrivnosti krsta in kraljevskega svečeništva birme je dana tistemu, ki »Boga ljubi iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« Vsem tem je dal Bog s svojim lastnim življenjem oblast blagoslovljati — slehernemu na poseben način, po vrsti njegovega poslanstva.

Izraz da blagoslovu roka; izvrši ga s svojimi gibi. Polagajo jo na glavo, pri birmi in pri mašniškem posvečenju, da se po njej razliva, kar pride od zgoraj, kar ima svoj izvor v duhu božjem. Ona oblikuje znamenje križa na čelo, ali čez postavbo, da se notri razlije božja polnost. Zakaj roka je, ki deli; ona ustvarja, oblikuje, daruje.

Poslednje pa je, če se izvrši blagoslov prav z Najsvetejšim. Toda v veliki spoštljivosti se mora to zgoditi in v duhu skrivnosti.

Sveti prostor

Naravni prostor ima tri smeri; tiste tri, ki jih poznamo. Pomenijo, da je urejen prostor, ne kaos.¹ Red v sporejenosti, nadrejenosti in podrejenosti. Ta naredi, da se naše življenje lahko pomenljivo gradi in giblje; da lahko dela snujemo, oblikujemo in uporabljamo.

Tudi nadnaravni prostor, sveti prostor ima neki red. Utemeljen je po misteriju.

Cerkev je zgrajena od zahoda proti vzhodu, koder vzhaja solnce. Tetiva solnčnega loka teče skozi njo. Sprejema naj prve žarke in poslednje. Kristus je solnce božjega sveta. Smer njegove poti kaže urejenost svetega prostora, vse gradnje in vse oblike, ki je pravilno postavljena za večno življenje.

Ko se bere evangelij, se mašna knjiga prenese na levo stran, to se pravi, proti severu, zakaj oltar je vendar obrnjen proti vzhodu. Od juga prihaja sveta beseda in gre proti severu. To ne pomeni samo zgodovinskega spomina, da je nekoč prišla od Sredozemskega morja. Jug je polnost luči, prisposodba nadnaravne svetlobe. Sever je podoba mraza in temè. Iz svetlobe prihaja božja beseda; On, ki je luč sveta in ki sveti v temi in prodira v mrak, bo li pač sprejet?

Tretja smer je tista odzgoraj navzdol. Ko mašnik daruje, dvigne posodo in kelih. Zakaj Bog je »zgoraj«, je »sveti na višavi«. Kdor prosi, dviga pogled in roke, de profundis² »k svetim višavam«. In ko blagoslavlja škof ali mašnik pri kaki posvetitvi, tedaj položi roko klečečemu na glavo, na stvari, ki leže pred njim. Zakaj vse stvari so »spodaj« in blagoslov prihaja od Najvišjega. To je tretja smer svetega prostora. Smer duše: hrepenenja, molitve in daritve. Smer Boga: milosti, izpolnitve in zakramenta.

Tako gredo tri smeri svetega prostora:

K obličju vzhajajočega solnca in to je Kristus. Njemu naproti gre pogled verujočega; od njega žarek božje luči v naše srce. Velika preusmeritev duše in približanje Boga.

Smer severa proti jugu, kjer temà gleda za svetlobo, ki žari v božji besedi. Ta prihaja iz gorečega srca, da sveti in greje.

In tista odspodaj navzgor: Gibanje duše v hrepenenju, molitvi in darovanju, iz globine k prestolu najvišjega Boga. Njej odgovarja izpolnitev, prihajajoča v milosti, blagoslovu in zakramentu.

¹ Kaos pomeni nered, zmedo.

² De profundis = iz globin.

Francoski in nemški otroci

Naš župnik si je bil vojno, kakor vsi naši ljudje na deželi, zelo k sreči gнал in imel je za svojo osebno dolžnost, da je od svoje strani po močeh celil rane, ki jih je bila zadala vojna.

Odkar je bila vojna skončana, je občina Lamót vsako poletje vzela v oskrbo krdelo izstradanih vojaških otrok. Redniki ali krušni starši so mislili, da je njih naloga, te svoje rejence po dveh mesecih poslati domov rdečelične in debele kakor pitane race. Med družinami je nastala pravcata tekmovalna zavist, če se kakšen rejeneč ni hotel popravljati in rediti tako kakor sosedov; natanko in skrbno so pazili na vsako četrť funta masti, ki se je pokazala in marsikatera krušna mati se ni zbalá truda, da ne bi vstala ponoči in otroškemu spanju zaupala ter izročila še pol litra mleka za prebavljanje.

Ta nočni polič mleka je bil tudi ponos postrežnice „La Pepie“. Njeni rejenci so se zmiraj po šestih tednih sprehajali med rožami „farovškega“ vrta kakor angeli, ki napetih lic pihajo v trobente.

Do tistega dne, ko se je Avstrijka prikazala na prizorišču, je bila Francozom naklonjena švicarska občina poznala samo francosko bedo ter si je le iz Pariza ali Lilla priskrbela piščancev za pítanje in mastno rejo. Takrat pa, ko je Avstrijka pripovedovala svojo zgodovino ter se je sovrážno nastrojenje in občutje spremenilo v plaho hrepenenje, se je naš dobri župnik odločil, da je tudi Dunaj in Berlin lepo priporočil svoji občini. Da ne bi bil Pariz oškodovan, naj bi kmetje onstran mostu enako dobrodelnost skazovali svojim lastnim deželnim otrokom. Župnik je imel neko skrivno namero, katere nikomur ni zaupal, razen voditeljici. Občini sta pritrđili njegovemu predlogu in bremonkurški župan je bil ponosen na to, da ima vsaj enega Francoza več kakor Lamót Nemcev.

Plemenito tekmo vanje je nastalo med obema vasema; vsaka je hotela palmo velikodušnosti zase imeti.

Kaj vse so počeli, da bi dostojno in primerno sprejeli otroke! Francija je z zastavicami okrasila balkon šolskega poslopja, podstrešno okno novega poštnega urada in pa francosko stran mostu. Švica nasprotno je naročila Avstrijki, naj sestavi pozdravni napis v nemškem jeziku, le-ta napis je Säbli — Säbljač — pritrđil na nekakšen slavolok, ki so ga vaščani vrhu tega okrasili z zastavicami v nemških in avstrijskih barvah, seveda na švicarski strani mostu.

Julija meseca so prikorakali francoski piščanci. Sami predmestni Parizani med desetimi in štirinajstimi leti, shujšani, bleđi, z nenavadno budnimi očmi in še bolj nenavadno zgovornostjo. V trenutku so si osvobjili vas ter jo podvrgli svojemu gospodstvu. Pred zastavo, ki je plapolala raz šolsko poslopje, so se sami od sebe ustavili ter stopili v vrsto in navdušeno vzklikali: „vive la France, vive Bremoncourt“¹ in s tem naredili velikanski vtisek na svoje krušne starše, ki bi bili skoraj počili od ponosa.

Nato je pa dobil vsak svoje pišče, katero je po stari navadi potipal z majaje z glavo. Na obleki dečkov ni bilo videti siromaštva, za to so bile že francoske mamice poskrbele. Toda kaj vse se je odkrilo, ko so jih bolj natanko preiskali! Večina izmed njih je nosila ženske srajce; to je bila

¹ Francosko. Izg.: viv la Fráns, viv Bremonkur = živelá Francija, živel Bremonkúr! — Prip. prev.

pač zadnja daritev uboge matere. Kratke nogavice so imele zašite bule, hlačne naramnice so pri večini obstojale iz motvoznega sestava, ki bi služil patent in ki se je v njem razpoznal samo posestnik; višek so pa bile neke spodnje hlače, edine, ki so pa imele samo eno hlačnico. Druga se je bila bržčas izgubila v kaki bitki. — — — Omeniti pa moramo še, da so vsi ti otroci imeli dobre žepne robce, dobre čevlje in dobra pokrivala na glavi.

Drugače je bilo videti na 'berlinskih mladih' in 'dunajskih štruljeljkkih', ki so dospeli dva dni pozneje. Suhe, blede prikazni — v tem niso nič zaostajale za francoskimi, toda oblačilo — veliki Bog! Pokrivalo glave — zanič, obuvalo nog — strahotno, veliko jih je imelo vojaške čevlje kot darilo domovine pred odhodom. Imeli so suknjiče iz papirnate snovi, jopiče iz platna za vreče; hlače so bile nekak mozaik² iz pisanih zaplat in krp. Nasprotno so pa vsi imeli debelo, toda snažno perilo in dobre hlačne naramnice. Mnogi Dunajčani so nosili celo zelene naramnice pri irhastih hlačah, le-te hlačne oprtavnice so imele na prečnem traku belo vezene črke, ki so sestavljale izrek: »Grüß Gott!«³ Voditeljica, ki je tudi pri sprejemu nemških otrok pomagala kot usmiljena samaritanka, bi se bila skoraj zasmejala nad domislico, naramnice združiti s pozdravi ljubemu Bogu. Naš župnik nasprotno je pa dvignil enega takšnega majhnega korenjačka — bil je bos — v svoje naročje in ga srčno poljubil.

»Dečko, lepo je od tebe, da nosiš božje pozdrave na svojem srcu; naj se ti dobro godi pri nas!«

Za pravi slovesni sprejem se tuji otroci niso zmenili; bili so vsi preveč preplašeni, v duši so nosili notranje razpadanje svoje poteptane dežele. Malomarno so gledali na slavolok; samo Dunajčan je vljudno vprašal, če so to švicarske barve. Sicer so imeli vsi le eno željo: 'končno se do siteda najesti'.

Napadli so Lamot kakor se usede roj kobilic na zelenico, in vse, kar se je dalo grizti, so vtekli v usta, celo steklenice za gorčico so morale to verjeti. Po treh dneh so si bili tako daleč pokvarili želodec, da so mogli navdušeno pisati domov: »Imenitno se nam godi, smo si že želodec pre-maknili.«

Dunajčan se je pritoževal samo nad tem, da mu ni bilo mogoče za zajtrk použiti več kakor šest kosov kruha, namazanih s presnim maslom, ker so bile hlače pretesne; prvo noč niso mogli spati od samega prebavljanja.

V obeh taborih dobrodelnosti je vladala ljubosumna, tekmovalna zavist. Na francoski strani so govorili: 'Boši' so se že vsi za eno kilo zredili. Če v i ne storite enako, boste v prihodnji vojni v i tepeni.'

V Švici spet so govorili: 'Dečaki, le pazite, pred Francozi ne smemo korakati kakor stojala pohablencev.'

Obojno krdelo je gorelo od želje, da bi se seznanili, toda iz previdnosti jim prve dni niso pustili, da bi prišli skupaj.

Kakor rečeno, naš župnik je imel neko skrivno namero, to se je opazilo pri njegovi pridigi. Kaj je hotel dobri mož?! Nič manj kakor: Nemčijo in Francijo popeljati eno k drugi čez mali most ter obedve spraviti v njunih otrocih.

Avstrija je bila vsa zavzeta za to misel. Tekala je od ene vasi do druge, vzbujala občutje in nastrojenje, pripovedovala tam kaj dobrega, tu

² Mozaik je podoba, sestavljena iz pisanih kamenčkov. — Prip. prev.

³ Nemško, pomeni: »Bog te sprimi!« — »Bog živi!« — Prip. prev.

⁴ »Boš« (francosko pisano: »boche«) = »bučman«. Francoska psovka. Z njo označujejo Nemce kot trdoglavce. — Prip. prev.

kaj kaj lepega; bilo je zares čudno, koliko čednosti razen krščansko izpričanih je mogla ta ženska odkriti v počitniških naselbinah. Vsi ti otroci so bili sladki, čisti angelčki.

Prišel je vélikí dan prvega srečanja. Naš župnik je bil vse pitalne piščance, bodisi pariške, dunajske ali berlinske pasme, slovesno povabil na južino na župni vrt. Na čelu Mlade Francije je korakala voditeljica na švicarsko stran, medtem ko sta se Mlada Avstrija in Mlada Nemčija zbirali v župnišču, spremljani od župnika in Avstrijke, ki sta iz vseh moči in na vse kripilje hotela podpirati vsak poizkus medsebojnega zblížanja.

Francozi so bili kar navdušeni, da bodo končno zagledali kakega Nemca pred seboj; drugi pa so bili že bolj hladni. Preveč ljudstev jim je po končani vojni že stopilo na prste na nogi.

Ko se je pa prikazal 'dedni sovražnik', je na obeh straneh spreletelo neko šumenje prve vrste. Francozi so nenadoma prasnili v bučen smeh, ki se je tem manj hotel poleči, čim bliže so prihajali. V prednji vrsti so bili odkrili dvoje irhastih hlač. To je bilo preveč smešno. 'Sovražnik' je osupel, rdečica je oblila obraze. Neki mali Parižan, Fifi po imenu, je s prstom pokazal na smešne hlače — hlače pa, bodi jim odpuščeno, so nato pokazale svojo zadnjo stran, na kar jim je užaljeni Parižan zaklical 'Boš'.

'Schwein',⁵ je odgovoril Dunajčan.

Kaj pomeni 'boš', kaj 'švajn', ni nihče vedel, vsak je pa pod tem sumil cel svet zaničevanja.

»Boš, boš, boš«, so kričali nekateri glasovi, »vol, osel, kamela, dromedar, krokodil,« je donelo sem ter tja in že so si vsi bili v laseh. Bil je krasen boj. Nihče se ni bojazljivo zadaj skrival, videti je bilo, da je izročilo ali predanje v korenjačkih. Fifi, junak, je bil napadel največjega nemškega plavolasca, bevskal je okoli njega kakor mali kužek pinč okrog psa bernardinca, skočil mu je med noge, pleza kvišku po njegovih nogah, spretno in naglo se mu je izmuznil iz prstov, tako da se je Nemec v najboljšem primeru še mogel braniti. Za to so se pa bile irhaste hlače iz Dunaja zmagovito obnesle nasproti tistemu, ki je nosil patenta vredne motovzne naramnice, tako da se je Tintin v svojih gatah ali spodnjih hlačah z eno hlačnico skoraj moral umekniti.

Boj je divjal dalje. Zaman se je voditeljica, smrt preziraje, vrgla med junačke, dobila je le modre lise od bunk. Otroci so bili pripravljeni umreti za domovino. Župniku je pa šinila pametna misel v glavo. Svoj modri dežnik je potegnil iz ovoja ter mlatil ž njim, kar je mlatiti mogel, tolkel je po prijatelju in sovražniku, tako kakor naš Gospod Bog daje dežiti na pravične in krivične. To je izdalo. Krdeli sta se morali pred svetlim orožjem skupno umekniti in zapustili sta bojišče, posejano s pisanimi zmagoslavnimi zastavami.

Tako je potekel »praznik sprave« prav za prav ne povsem tako, kakor bi si bilo želeli.

Odslej je bil naš župnik previdnejši, skrbel je najprej, da se krdeli navadita od daleč na svoj medsebojni pogled. Pri igri si otroci niso več prišli tako blizu, da bi se spet mogli zagrabití za ovratnike, toda vsekakor zadosti bizu, da so se mogli opazovati med seboj. V obeh taboriščih je vladala čistiželjnost, da bi se nasproti sovražniku izkazali, češ da ga v vseh rečeh prekašajo. Pogrešali so drug drugega, če so se morali igrati, ne da bi jih drugi pri tem opazovali.

⁵ Nemško, izgovori: »švajn« = svinja, prašič. Prip. prev.

Brez dvojbe so bili Francozi bolj živi, bolj iskri in odločili so se hitreje za kako početje, toda Nemci so pa spet imeli več zmisla za šport ali določeno igro, več discipline ali redoljubnosti, več temeljitega znanja. Francozi so bili intuitivni ali gledajoči, Nemci reflektivni ali razmišljajoči; Parižanom sta bila šport in telovadba prav za prav tuja, toda bili so rojeni akrobati ali vrvohodci, ki se ničesar niso ustrašili. Nad vse so ljubili nevarnost ter se igrali s tem. Nemci nikoli niso izgubili cilja iz oči; vsaka kretnja je bila preračunana na določeno namero, znali so podrediti osebno častitljivost splošnemu uspehu v korist. Prijetno je bilo tudi opazovati razloček v obnašanju otrok v obeh občinah. Navihanci so bili vsi. Ali naj so Parižani utegnili narediti karkoli, za nje se je vse ugodno izteklo. S čudovito ljubkostjo so se izmuznili iz vsakega položaja, ki bi jih utegnil osramotiti in spraviti v slab glas. Kakšen dovtip, smehljaj, priliznjena beseda, in vse je bilo spet dobro. Če je pa kateri berlinski mladeč prav isto storil, je žalostno ostal v stiski in zagati. Naj je poskušal kakorkoli, da bi se opral ter opravičil, ga je vseeno zadelo osramočenje. Večinoma niti poskusil ni.

Francozi so znali ravnati z ljudmi in priznati jim moramo: bili so tudi postrežljivi in zaupno domači. Naravi in živalim so pa ostali tuji. Povsem drugače Nemci. Ljudem so se le plaho približevali, namesto tega so pa bili eno z božjo lepo naravo in tudi veliki prijatelji ter ljubitelji živali. Nikoli ni bilo videti, da bi kdo izmed njih mučil kakšno žival ali cvetlice trgal na koške.

Samo po sebi umevno je, da je voditeljica prisegala na svoje Francozke, Avstrijka pa na Nemce. Župnik je pa nad obojimi stal blagoslovljajoč in vzdihujoč. Zaupal pa je samó še na — čudež božji.

Čudovita ter pomenljiva so pota Gospodova: čudež se je zgodil.

Preden pa bom to reč pripovedovala, mi dovolite, da vam predstavim kraj dejanja. Komaj boste verjeli: to je gnojna jama Nardinove mame. Dokaz za to, da najbolj žlahtne cvetlice morejo na gnoju uspevati, sploh pa temu dejstvu rastlinoslovje nikoli ni oporekalo.

Nekega dne torej je bila imenovana jama odprta, smrdela je v svoji kakor brezdno globoki črnini. Višji hlapec je bil pozabil zapreti železno omrežje, potem ko je polival na vrtu z gnojnico. Na stotine kovinasto modrih muh je brenčaje letalo okoli tega veselega dogodka in nepremagljivo privabilo male Francoze. Kar mika mesarsko muho, to ne pusti pravega pariškega fantalina nikoli hladnega. Na robu čepeč, so si ogledali črno globočino, metali noter kamne in se blaženo radovali, če je pljusnilo tako visoko, da je enega izmed njih zadelo. Ko je bila ta igra zadosti dolgo trpela, so s tekom in zagonom skakali čez jamo, od enega roba do drugega. Tudi najmanjšemu se je posrečilo... zakaj iz daljave, polne spoštovanja, so jih vendar Nemci gledali. Le-ti še nikoli niso bili poskusili tako nevarne zgodbe. S smehom in šalami so jih Francozi izzivali. Nemci so mahedrali bliže — Francozi so se odstranili, na videz malomarno. Nemci naj le poskusijo, če bodo zmogli kaj takega.

Justav,⁶ berlinski mladeč, korenjak dolg kakor drevo, je kot prvi izzval usodo, z zaničljivim smehljajem na ustnicah. Ne da bi se količkaj zaletel in zagnal, je skočil z obema nogama — v gnojnično jamo. En sam prestrašen krik — njegovi spremljevalci so se razpršili in klicali na pomoč. To uro je bila vsa vas pri delu na polju — klicev ni slišal nihče.

⁶ Berlinska izreka imena »Gustav«. — Prip. prev.

Tintin, Parižan z motvozno naramnico, je hitro pritekel, se zleknil ob robu jame ter stegnil in pomolil navzdol svoje roke. Dolgi Justav je v svoji temni omaki naredil obupne plavalne kretnje, in pa mogel doseči ter prijti rok, pomoč nudečih — manjkalo je pol metra.

»Držite me za noge«, ukaže zdajci Parižan in se dá z glavo naprej spuščati navzdol, med tem pa ga njegovi prijatelji krčevito drže za noge in za hlače. Tako je ravno še dosegel Justavove roke. Tačas je pa bil mali Fifi privlekel neko lestvo. Le-to so spustili navzdol in tako je bil dolgi Justav spet spravljen na dnevno svetlobo in ž njim vred njegov reševatelj Tintin.

Kot zamorček je prišel Justav ven iz jame. Tintin je bil pa vijoličast v obraz, roke so bile nabuhle, komaj je še mogel dihati, kri mu je iz nosa tekla in bil je zelo omamljen. Dolgo je trajalo, preden se je spet opomogel. Toda potlej so ga proslavljali kot junaka in ,zamorec' Justav iz Berlina se ga je oklenil okrog vratu.

»Camerade, camerade«, mu zagotavlja Tintin ter ga ginjen potreplja po ramah. Nato sta šla skupaj pod vodno črpalko, in ko sta se temeljito osnažila, sta šla na sonce, da ju je peklo in sušilo. Oba tabora sta se zbrala okoli njiju ter si tiščala nos. Dobila sta tudi novi imeni. Dolgi Justav se je imenoval ,Jauchenfatzke«⁷ in njegov rešitelj ,la Melasse«.⁸

Od te ure sta ,Jauchenfatzke' in pa ,la Melasse' postala neločljiva prijatelja.

Zakaj na nobeno reč se Francoz boj ne naveže, kakor na človeka, kateremu je smel viteško pomagati in Nemec ne pozna nikake večje sreče kakor zvestobo.

Našli so se.

Mali Fifi se je bil seveda pridružil največjemu Dunajčanu, dal se je nositi od njega na ramah ali štupo ramo ter mu je zato podaril lepo stekleno kroglo. Kmalu so začeli reči sploh zamenjavati med seboj. Kar se je le našlo v preluknjanih žepih: razglednice, znamke, špagat ali motvoz, gumbi, denar in nožički, vse je spremenilo lastnika.

Kmalu so si med seboj povedali tudi prve misli s posnemajočimi kretnjami.

Irhaste hlače ... vezena naramnica ... ,Qu'est-ce que c'est? Qu'est-ce que c'est?«⁹ Dunajčan je z vojaškim pozdravom položil roko na kapo ter nato pokazal proti nebu: »Grüß Gott!«¹⁰

»On meni,« je učeno razlagal Tintin, »najbrž je spomin na njegovega očeta, ki je padel kot vojak.«

»Pauvre, pauvre.«¹¹ Potrepljali so ga po rami. Smejal se je dobrodušno.

»Was ist das?« (Kaj je to?)

Gustav je pokazal na fotografijo, ki jo je bil Tintin potegnil iz svojega hlačnega žepa.

»Maman.«¹²

To besedo so vsi razumeli. Bila je skupna dobrina, najbolj prisrčna izmed vseh.

⁷ Francosko, izg.: kamrád = tovariš. — Prip. prev.

⁸ Nemško, izg.: »Javhenfacke« = Gnojnični trak.

⁹ Francosko, izg.: »Melás« = Sladkorna gošča. — Prip. prev.

¹⁰ Francosko, izg.: Kè s k' sè? = kaj je to? Kaj je tole? — Prip. prev.

¹¹ Nemško = Bog te sprimi. — Bog živi!

¹² Francosko, izg.: povr', povr' = ubožec.

¹³ Francosko, izg.: mamá (končni samoglasnik ima nosno izreko!) = mamica.

»Voilà mon Papa, voilà ma soeur,«¹¹ tako je zvenelo na to sem in tja.

Mali Fifi je pokazal podobo lepe žene v krasnih oblačilih. »Kaj je to?«
»Qu'est-ce que c'est?«

»Ma bonne amie,«¹⁵ se je lagal mali porednež. »Was ist das?« (Kaj je to?)

Fifi je našobil usta, zasukal oči, stopical in se gugal kakor gospodična ter z roko izročal poljube.

»Sein Pupperl,«¹⁶ je menil zdaj na pol osupel, na pol začuden Dunajčan.

»Bonne amie, poupée, oui, oui.«¹⁷

Fifi je v očeh Nemcev zrastel neznansko visoko.

Po osmih dneh takšnega medsebojnega dušnega raziskovanja sta se oba tabora že prav dobro razumela. Tudi so imeli skupen jezikovni zaklad, ki so ga na obeh straneh obvladali. Če je bilo kaj komu nadležno, je Francoski rekel nekako tako: »Tsut' ali »fous moi la paix,«¹⁸ ali še bolj krepko, prepričevalno besedo, ki je nočem ponoviti, Nemec pa: »rutsch' mir den Buckel runter,«¹⁹ ali »halt's Maul,«²⁰ itd. — Kdor je pa bil nasprotno zadovoljen, je imel navado reči: »Ça y est,«²¹ ali »Knorke,«²² ali »Dulli,«²³

Zelo navadne rečenice so bile tudi: »Ferme ta queue,«²⁴ »halt die Pappen,«²⁵ »oh lala,«²⁶ »so so,«²⁷ »comme ça,«²⁸ »tiens,«²⁹ »los,«³⁰ »feste druff,«³¹ »ziag a,«³² »Če k temu prištejemo še nekaj švicarske nemščine, »Schwyzer Dütch,«³³ dobimo jezikovno mešanico, ki po jasnosti in krepkosti prekaša vse jezike sveta in ki so jo v obeh taborih izvrstno razumeli.

Dolgo časa sta imela Tintin in Justav glavno besedo.

To je prišlo od njunih junaških del, od njune velikosti in od njune starosti; nato so ju pa drugi izpodrinili. Eden je bil nekoč pri neki otroški slavnosti segel v roko cesarju Viljemu, drugi je bil v Parizu doživel resničen požar. O tem niso mogli zvedeti dovolj podrobnosti, zlasti cesar Viljem je bil za francosko domišljijo vedno nova mikavnost.

Pri tem se je sprava zmiraj bolj poglobljala. To so občutili kmetje, zakaj »pariški fantalini,«³⁴ »berlinski mladiči,«³⁵ in »dunajski štrukeljčki,«³⁶ so kmalu

¹¹ Francosko, izg.: vualà mon Papà (= glej, to so moj očka), vualà ma sör (= to je moja sestra).

¹⁵ Francosko, izg.: ma bon' ami = moja dobra prijateljica.

¹⁶ Nemško, izg.: zajn púperlj = njegova punčka.

¹⁷ Francosko, izg.: bon' amí pupé, uí, uí = dobra prijateljica, punčka (čeča), dà, kajpada.

¹⁸ Francosko, izg.: fu muà la pê = daj mi mir.

¹⁹ Nemško, izg.: ruč mir den Búckel runter (namesto: herunter) = zdrži mi po grbi dol!

²⁰ Nemško, izg.: halt maul = jezik za zobmi!

²¹ Francosko, izg.: sa i-jè = no, to pa je!

²² Nemško, pomen: grča?

²³ Nemško, zgolj medmet.

²⁴ Francosko, izg.: Ferm' ta göl = zapri svoj gobec!

²⁵ Nemško, izg.: halt di pápen = držite klej = imejte zaprta usta kakor s klejem (popom) zlepljena!

²⁶ Nemško, beri: zo, zo = tako, tako.

²⁷ Francosko, izg.: kom' sa = tako.

²⁸ Francosko, izg.: tjen (samogl. skozi nos!) = drži!

²⁹ Nemško, = spusti!

³⁰ Nemško = potegni! — Prip. prev.

³¹ Nemško, beri: švicer düč = švicarska nemščina (povedano v narečju, književna nemščina piše in govori »Schweitzer Deutsch,«³² beri: »švajcer doječ). Prip. prev.

sestavili tatinsko drhal, ki je huje divjala kakor pa — Atila blaženega spomina.

Blagovolite si le enkrat v duhu predstaviti francoski temperament,³² združen z nemško temeljitostjo — na roparskih pohodih po sadovnjakih in preko njiv, na katerih je zorel krompir ali podzemljica!

Naš župnik je imel z vsemi rokami dosti opraviti.

Prisilil je otroke, da so se poprijeli rednega opravila. Francoski krušni starši so sprva godrnjali, ker so se bali, da bi utegnili njih piščanci zgubiti nekaj gramov maščobe. Potem so se pa vdali. Pariz, Berlin in Dunaj so se učili polje obdelovati, žeti žito, sušiti seno, napregati konje, živino pasti in krmiti; postali so bolj mirni, navadili so se na tiho življenje in čuvstvovanje ljudi, ki so združeni z naravo, navezani na prirodo, navadili so se na njih prekašajoči mir v besedi in pri delu. Kmalu so posnemali celo kmetiško hojo, kmetiški slovesni način, načeti hlebec in rezati kruh, kmetiški trdni nastop, navadili so se po načinu kmetov kozarec z vinom dvigniti do oči ter ga počasi približati ustom, celo naglaševanje in višino njih glasov so posnemali.

Najhitreje so se privadili Nemci.

Zdaj so bili lepi dnevi. Predvsem dnevi žetve. Takrat je naš župnik sam pomagal pri delu in s svojo mladino je delal zdaj pri tem kmetu, zdaj pri onem, zdaj tostran mostu, zdaj onostran. Če se je kak posestnik upiral in imel pomisleke zoper to telesno delo prečastitega gospoda, in če je menil, češ gospod dušni pastir imajo dosti opravka z božjo službo, se je stari gospod smehljaj s svojim lepo zaokroženim smehljajem in rekel: »S takimi sovražniki, ki so se med seboj spravili, pomagati pri žetvi, to je najlepša služba božja, ki jo more človek doživeti.«

Toda zraven vsega dela je naš župnik z voditeljico in Avstrijko vred priredil tudi marsikake lepe izlete. Voditeljica je bila zaradi svoje plemenite dobrohotne čudi, zavolj svoje nežnosti in radi svoje angelske lepote tiha ljubezen vseh Berlinčanov, Pariz in Dunaj sta pa prisegala na Avstrijko; ta je bila razumen tovariš, kateri nikoli ni skazil kakšne šale ter je razen tega mogel veliko zgodbic pripovedovati. Pri njej se ni bilo treba prav nič sramovati, če je kdo imel luknjo na hlačah ali če je koga trebuh bolel. Imela je razumevanje za vse, kar je človeškega.

Župnik pa, to je bil oče vseh, najboljši, ki je vsakemu za vselej prignal domotožje, ki je vsakemu bral iz oči hrepenenje, da bi bil varen in skrit. Te dušne popke, ki mu jih je veter življenja prinesel, je gojil kakor svoje prekrasne rože, ni pustil, da bi se jih prijala umazanost, ne, da bi jih osmodila slana, ne, da bi jih zlomil vihar. Boril se je za vsakega posebej in s prižnice je izpovedal:

»Moji ljubi otroci, lamotski župnik se nič ne briga za to, da boste domov ponesli nekaj gramov maščobe več ali manj: kar bi rad dosegel, dobro veste: to bi bilo srce, tako svetlo osnaženo, da se bo gospod Bog mogel zmerom zrcaliti v njem; to dajte domov ponesti, pa ljubezen, ah, takó mnogo ljubezni!«

Dà, to so bile počitnice! Polne sonca, ljubezni in miru! Niti presenetljive pustolovščine ni pri tem manjkalo. In le-ta je prišla nekega dne, s prekrasnim razkošnim avtomobilom, ki je hotel kakor ognjena krogla švigati skozi vasi. K sreči je obstal in obtičal na meji, zakaj podvreči se je moral pregledovanju carinikov. — Kmalu so ga obkolili otroci. Imenita gospa je sedela v njem, nasmihala se je otrokom ter se milostno pečala ž

³² Temperament ali čud = prirojeno svojstvo kakega človeka ali naroda. — Priprevajalca.

njimi. Govorila je slabo francosko, še slabše nemško in o ,taborskem jeziku' sploh ni imela nikakega pojma. Le s težavo in za silo so ji dopovedali, kdo so.

»Madame est américaine,«³³ je vljudno razložil Tintin, ,la Melasse'.

»Yes!«³⁴ Ponosna je bila, da so to takoj videli na njej.

»Da kannst nix machen,«³⁵ je tolažil Dunajčan.

Američanka je snela rokavice ter iskala v svoji ročni torbici. Otroci so radovedni gledali na igro dragih prstanov.

»Bonbončki — kupiti, yes?« je smehljaje se rekla.

Parižani so nategnili ušesa. Nemci so debelo gledali. Vsak otrok je prejel švicarski frank. Mislite si, to je bilo takrat celih šest francoskih frankov!

»Küss' die Hand,«³⁶ je dejal Dunajčan in viteško poljubil prste, ki so na njih žareli prstani.

»Danke,«³⁷ so rekli Nemci in jasno veselje je sijalo iz njihovih oči.

Ne tako mali poredneži izmed Parižanov. Le-ti so z odpuščajočim smehljajem rekli »merci Madame«³⁸ in v hlačni žep spustili novce, ne da bi ga pogledali. Sploh so se obnašali tako, kakor da bi se kaj takega zgodilo vsak dan.

Nato so se pričeli razgovarjati, kolikor se je le dalo. Namesto da bi kakor drugi v brzem teku svojim krušnim staršem prinesli veselo novico o franku, so strokovnjaško opazovali avtomobil, ugotovili, iz katere tovarne je in koliko ima konjskih sil, vzeli so ga skoraj v svoje varstvo z njegovo lepo gospó vred, ki je sedela notri. Ko je hotel šofer odpeljati, ga je Tintin opozoril na bližnji ovinek ter mu je velel, naj pazi: češ da se je ondi zgodila že marsikaka nesreča. Nato je nalahno zaprl zaklopec pri vozu.

»Bon voyage, Madame!«³⁹

»Aoh — merci, merci!«

Avto se je odpeljal mimo krdela dečkov, ki so mahali s kapami gospé v pozdrav ter ji radostno vzklikali. Irhaste hlače so se celo prekopicnile.

Ker so naslednji dan pričakovali krošnjarja malega Juda, so imeli mladci nemirno noč.

Justav si je izbral dvojico krasnih hlačnih naramnic in dva robca, Dunajčan pa star gramofon, drugi so si kupili bonbonov in čokolade. Kmalu so izdali zadnjo stotinko franka. Parižani nasprotno pa niso zapravili niti groša; Židovo blago jim je bilo preslabo.

Justav je izročil hlačne naramnice rešitelju svojega življenja Tintinu. Le-ta jih je čedno zavlil v svilnat papir ter jih skrbno shranil ,pour les cas rares'.⁴⁰ Za delavnike je zadostoval njegov motvozni sostav. Čokolado in bonbone so si po bratovsko razdelili; tudi Francozi so dobili svoj delež. Le-ti spet so pa naslednji dan vsi prišli h gospodični Suzani na pošto, da bi kar nujno hitro poslali svoj denar mamici domov.

³³ Franc., izg.: »madám èt amerikèn« = gospa je američanka.

³⁴ Angleško, beri: jês = sevê, kajpada.

³⁵ Nem., beri: Da kanst niks mahen = tu ne moreš nič storiti.

³⁶ Nem., izg.: »küss die Hand« = poljubim rokó.

³⁷ Nem. = zahvalim se.

³⁸ Franc., izg. mersí, madám = hvala, gospa!

³⁹ Franc., izg.: bon vuajáž, madám = srečno vožnjo (potovanje), gospa!

⁴⁰ Franc., izg.: pur lê ka rar' = za redke primere. Prip. prev.

Dokler živimo, so vse naše zmage le delne in vsi naši porazi še ne končni; odločitev prinese še le smrt.

Wibbelt.

Sveti Konrad iz Parzhama

Življenje kapucinskega brata lajika

(Nadaljevanje.)

XX. Večer Konradovega življenja

»Glej, tvoj Zveličar prihaja, glej njegovo plačilo je ž njim.« (Iz 62, 11.)

Molitev, delo in trpljenje je neprestano spremljalo redovno življenje brata Konrada skozi 41 let. Prišel je čas, da se zvesti služabnik božji odahne. Prišla je ura, o kateri mu je govoril Gospod: »Poznam tvoja dela, tvojo ljubezen, tvojo vero, tvoje zvesto službovanje in tvojo potrpežljivost. Poplačati te hočem po tvojih delih.«

Br. Konrad je že skoraj 75 let življenja prekoračil. Delo, spokorne vaje in bolezen so mu v obraz zarisale globoke brazde. Njegova postava se je že nekoliko upognila. Vendar pa je še nosil z nepremagljivo potrpežljivostjo k samostanskim vratom jerbasa kruha, vrče piva svojim revežem in potujočim rokodelcem. Še je stopal četudi s težavo po navadi po stopnicah gori in doli po svojih opravkih. Ko ga je nekdo opomnil, naj vendar prosi svoje višje, da ga razrešijo te službe, je odvrnil: »Ne, tega ne storim, še bi si rad pridobil nekaj zaslužnja za nebesa. Vendar se je na njem opazila že nekaj mesecev močna oslabeledost. Še manj je govoril kot prej, še bolj je bil zbranega duha.

Dne 18. aprila 1894 je služabnik božji zadnjič stregel pri sv. maši svojemu p. gvardijanu v milostni kapeli ob 5 zjutraj. Po sv. obhajilu in zahvali je šel kakor po navadi na svoje delo. Ob devetih predpoldne je prosil enega sobratov, naj ga nadomestuje v službi, ker mu ni dobro. Ta dan je bilo izredno veliko dela. Šel je v svojo celico, iz katere pa se ni več vrnil v svojo službo. Popoldne ob pol 3 je br. Konrad prišel k predstojniku in mirno izjavil: »Sedaj pa ne morem več.« Predstojnik mu reče: »Pojdite v celico Matere božje in ležite. Saj ste tako radi imeli Marijo.« Konrad uboga in gre s težavo po stopnicah v celico za bolne. Videti mu je bilo, da je smrtno bolan. Ostal pa je čisto miren in vdan v voljo božjo. Ničesar ni prosil, ne zdravnika, ne zdravil, ne posebne hrane, ne raznih udobnosti. »Mir, mir, potem bo že bolje in bo šlo naprej,« je vdano ponavljal. Z vsem, kar so mu ponudili, je bil zadovoljen.

Še isti večer je prišel domači zdravnik, ki je precej uvidel, da prihaja bolezen od prenapornega dela in starosti. Brez vsake pritožbe zaradi bolezni, brez skrbi za prihodnost je služabnik božji počival na postelji. Tih, v duhu zbran, s križem in rožnim vencem v roki je lahko šepetal svoje pobožne molitve. Sicer je bilo videti naslednja dva dni, da se stanje bolnikovo zboljšuje. A v soboto popoldne ga je zopet napadla velika slabost. Ko ga obišče hišni predstojnik, ga vpraša: »Ali želite sv. maziljenje in vesoljno odvezo?« Sv. obhajilo je itak vsak dan prejemal. Bolnik odgovori: »Da, prav lepo prosim.« Predstojnik ga opomni: »Brat Konrad, vedno ste bili zvesti in vestni v svojih pobožnostih, pripravite se na zakramente za umirajoče.« »Prav rad,« odgovori sveti mož. Po pobožnem prejemu sv. maziljenja je br. Konrad solznih oči poljubil predstojniku roko ter se zahvalil: »Bog plačaj.« Ko so ga vprašali, če se boji umreti, je odgovoril: »Kakor Bog hoče.« Navzlic obilnim bolečinam se ni nič pritoževal. Ohranil je izredno potrpežljivost.

Še enkrat pred smrtjo je pokazal br. Konrad svojo poklicno zvestobo. Medtem ko je bila vsa samostanska družina v koru pri skupni večerni molitvi, je dvakrat zaporedoma zazvonilo pri samostanskih vratih. Konrad je slišal ter menil, da je njegov namestnik preslišal glas zvona. Zadnje svoje moči je zbral, se dvignil iz postelje ter opiraje se na steno prišel do vrat, jih odprl ter zaklical brata namestnika. Na njegov klic so prihiteli patri in bratje in se zbrali v njegovi celici. Skoraj umirajočega so položili v posteljo. Kmalu je začel smrtni boj ravno ob zvonjenju angelskega češčenja. Med molitvijo sobratov je izdihnil sveti redovnik svojo blago dušo z nasmehom na obrazu in z očmi obrnjenimi k nebu.

Brat Konrad iz Parzhama na smrtni postelji

Njegovo telo so položili na oder v kapelici žalostne Matere božje, pred katero je tolikokrat pobožno molil. Kmalu so zaznali ljudje za njegovo smrt po vsem okraju. Množice vernega ljudstva so začele prihajati kropit ga in se mu priporočat. Posebno otroci, ki jim je tolikokrat delil kruh in lepe nauke, so žalovali zaradi njegove smrti. Vsi bi bili radi imeli kak spomin od njega. Nekateri so prosili za svetnikov plašč ali vsaj košček plašča. Toda p. gvardijan ni mogel raznim prošnjam ustreči. Na skrivaj so seveda odrezali majhne koščke obleke na odru ležečega služabnika božjega. Prišli so fotografi in svetega kapucina na odru ležečega slikali. In glej, vse slike so bile naenkrat razprodane. V torek 24. aprila 1894 so pokopali svetega moža ob velikanski udeležbi duhovščine in vernega ljudstva.

O blagor tebi, zvesti sin sv. Frančiška asiškega in goreči častivec Marijin! Ti uživaš nebeško veselje in se oziraš na nas. Bodi nam priprošnjik, da te posnemamo v tvojem svetem življenju in pridemo za teboj v nebeško domovino!

V samostanu kakor zunaj samostana so poznali sveto življenje brata Konrada. Vsi so ga imeli za svetnika že v njegovem zemskem življenju, a še bolj po smrti. Zato ga je rimska stolica po raznih cerkvenih preiskavah

proglasila za blaženega. Letos 1934 dne 20. maja pa je bil svetnikom prištet. Iz vsega, kar smo slišali o njem, pa nam odmeva resnica: V vsakem stanu se kristjan lahko posveti. Glavni pogoj je: Prisrčna ljubezen do Boga, naravna ljubezen do bližnjega, zvestoba v spolnjevanju stanovskih dolžnosti, ponižnost ter goreča, stanovitna molitev.

XXI. Čudeža, na katera se je opirala kanonizacija bl. Konrada

Ko je bil Konrad iz Parzhama proglašen za blaženega, so se vršile širom sveta po kapucinskih samostanih slovesnosti njemu v čast. Po pridigah so ljudje spoznali bl. Konrada, njih zaupanje do njega je raslo. Na kapucinske porte je prihajalo vedno več zahval za čudežna uslišanja na priprošnje bl. Konrada. Zato so v Altoettingu kmalu začeli resno misliti na novi proces, ki naj bi končal s prištetjem bl. Konrada — svetnikom. Za to sta potrebna vsaj dva trdno dognana, neizpodbitna čudeža. In ona dva, na katera se je kanonizacija bl. Konrada opirala, naj bi tukaj na kratko sledila.

Prvi teh dveh čudežev se je dogodil v škofiji Augsburg. Dekle Marija Zech iz Bedernaua, stara 23 let, je bila 25. marca 1929 ob padcu debelega drevesnega debla težko poškodovana na desni roki. Šele 8. julija se je zaradi hudih naraščajočih bolečin zatekla k zdravniku. Ker je bila poškodba jako težka, jo je ta poslal v Augsburg k specialistu dr. Staudingerju. Nato je morala v bolnišnico »Vincentinum« v Augsburgu. Dr. Flotow jo je nanovo preiskal in uporabljal vsa sredstva, da bi jo ozdravil. Bolezen pa se je vedno slabšala, od neznosnih bolečin uboga Marija niti spati ni mogla več. Zdravnik je kmalu ugotovil akutno gnojenje na kosti. Bolezen se je širila. Bolečine so se kmalu pojavile tudi v levem kolenu, tako da Marija ni mogla stati, še manj pa hoditi brez bergle. Ranjena desna roka je postajala črna in trda, prsti na njej mrzli. Dr. Flotow se je posvetoval s kirurški specialistom dr. Theodorjem Müllerjem. Določila sta amputacijo roke. Ko je Marija slišala, da bo ob roko, se je prestrašila ter prosila, da se z operacijo še počaka. 9. avgusta pa jo popade vročina, mrzlica in vsa obolela roka je bila močno otečena. Dr. Flotow je ugotovil zastrupljenje krvi. Z operacijo ni bilo več mogoče čakati. 13. avgusta naj bi zgubila Marija Zech desno roko, ker je bilo sedaj njeno življenje v veliki nevarnosti.

V začetku avgusta pa je obiskala Marijo baronica von Castell in ji svetovala, naj se zaupno obrne na bl. brata Konrada, dala ji je tudi neko njegovo relikvijo. Težko bolna Marija je res začela 3. avgusta z zaupanjem devetdnevniko na čast bl. Konradu. 12. avgusta so postale bolečine čisto neznosne in 13. avgusta pa naj bi Marija zaradi zastrupljenja izgubila desno roko. Sirota! Nikoli več naj ne bo vesela, zdrava, z obema rokama! Toda, glej čudež. V noči pred operacijo Marija lepo mirno zaspi. Nobena bolečina je ne moti. Ob pol 5 se zbudi. In glej! Brez težave je lahko spet premikala prej mrtve prste desne roke. Hitro so odstranili obvezo in — vsa srečna — vidi, da brez vsake težave premika desno roko. Brez opore je lahko spet vstala — tudi noga je bila zdrava! Oblekla, umila ter počesala se je po tako dolgem času popolnoma sama. Namesto na operacijsko mizo je hitela v hišno kapelico k sv. maši, da se presrečna zahvali bl. Konradu za čudežno pomoč. Takoj nato so ozdravljeno obsevali z röntgenom in ugotovili, da je res zdrava ter da lahko zapusti bolnišnico.

Drugi čudež, ki je bil naveden za kanonizacijo, se je zgodil v škofiji Innsbruck na Tirolskem.

Gospodična Avgusta Scheidle, rojena 18. sept. 1910 v Laus-u, je bila gojenka v učiteljiščnem zavodu v Innsbrucku. Junija 1928 je zbolela na pljučih. Okužila se je najbrž od nekega jetičnega moža, ki je bival dalje časa v njeni domači hiši. Poslali so Avgusto v innsbruški sanatorij »Kettenbrücke«. Tukaj se je toliko opomogla, da se je kmalu lahko vrnila v študij. Spomladi 1930 pa se je njeno stanje naglo poslabšalo. Jetika se je že močno razširila po desnem delu pljuč in je napadla že tudi levega. Bolnica je strašno shujšala in oslabela. Podala se je v sanatorij »Hochzirl«. Uporabljali so vsa moderna sredstva, a brez uspeha. Dr. Lantschner je razložil Avgustinemu bratu: »Vaša sestra ne bo nikoli več zdrava. Toda staršem ne upam tega izjaviti.« Ko so domači videli, da človeška pomoč

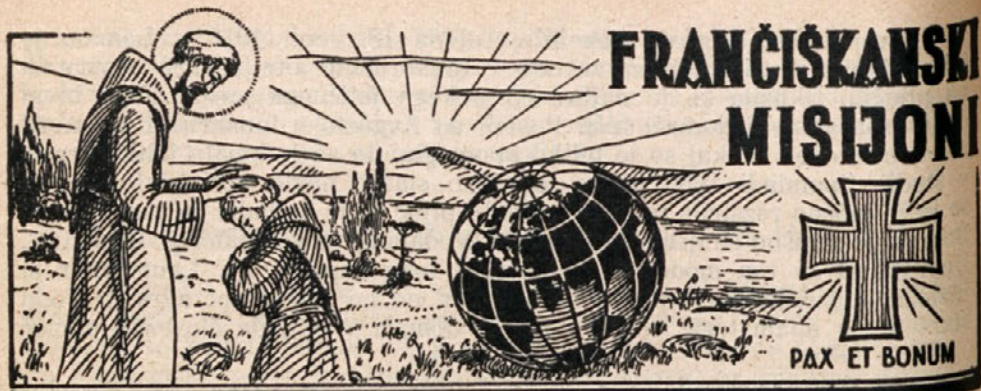
Pokrajina Qui-Hoa po ciklonu (str. 339)

ne bo več mogoča, so se obrnili zaupno na bl. brata Konrada, čigar relikvijo so imeli. Molili so, upali proti vsemu upanju. In res! Neko jutro poprosi Avgusta, ki že dolgo zaradi slabosti ni vstala iz postelje, naj ji pomagajo v kapelo k sv. maši. Sirota je — kolikor ji je oslabeledost dopuščala — goreče prosila bl. Konrada za pomoč. Pozvončkalo je k povzdigovanju. Jezus, prijatelj trpečih je navzoč! Kaj se je zgodilo? Avgusta ozdravi v trenutku! Razložila je, da ji ni treba več v posteljo. Bolniške sestre niso hotele verjeti na tako ozdravljenje, dokler ni dr. Kopf izjavil po preiskavi: »Tukaj je posegla vmes roka od zgoraj!«

Hvaležna, vsa srečna je romala kmalu nato Avgusta s svojci v Altoetting na grob bl. Konrada, da se mu zahvali.

Cerkvena oblast je ta dva dogodka natančno preiskala in ju nato potrdila za čudeža. Sv. oče Pij XI. je oprt na ta dva čudeža razglasil blaženega Konrada za svetnika na binkošti 1934. Obe srečni ozdravljenki sta slovesnosti prisostvovali.

Zatekaj se tudi ti k sv. Konradu!

P. KRIZOSTOM:

Ciklon je pustošil v naselbini gobavcev

Naselbino gobavcev Qui-Hoa je zadelo veliko gorje. 2. novembra 1933 ob pol treh ponoči je nenaden ropot prebudil vse, ki so počivali v misijonski postaji: okna in vrata so skočila iz tečajev, zatulil je skozi odprtine strašen vihar, pomnožen po besnem divjanju penečih se morskih valov; vmes se čuje žvenketanje steklenih oken, strešna opeka frči na vse konce in kraje kot listje — in težke deževne kaplje padajo v stanovanje.

Ce se je to zgodilo dobro zgrajenemu samostanu — kako je moral pustošiti vihar šele bolnišnico, kako šele borne koč ubogih gobavcev. Ciklon je izbruhnil tako nenadoma, da je bilo nemogoče stopiti iz poslopja ali vsaj odpreti glavna vrata, zakaj vihar jih je tiščal z neverjetno silo. V tej strašni temini in pri tem kosti in mozeg pretresujočem tuljenju vetra ni bilo mogoče storiti prav nič drugega kot moliti. Tri ure smrtnega strahu so se zdele redovnicam cela večnost.

Ob pol 6 je bilo mogoče šele hiteti na pomoč, oziroma vsaj deloma pregledati škodo. Pred samostanskimi vrati sta čepeli dve deklici in dve stari ženici. Ciklon jim je hišo odnesel; sirote so se z največjo težavo splazile pred samostan, samo najmlajše deklice ni bilo nikjer.

»Kje je ostala?« vpraša ena izmed sester.

»Pod razvalinami,« je zastokala najstarejša ženica.

Klicali so jo in skrbno iskali, pa jo tudi našli zdravo in živo; pod tramom lepo zavarovana je čakala rešitve.

Misijonska kapela je le kup razvalin; tudi tabernakelj je zakopan med razvalinami. Gospod Jezus ni hotel, da bi se mu v tem besnem ciklonu godilo bolje, kot njegovim gobavcem.

Strašno je bilo razdejanje v bolnišnici; kamen ni ostal na kamnu. In kar je še hujše: šest bolnikov je bilo pod razvalinami. Sestram so gobavci pridno pomagali in kmalu rešili vseh šest ponesrečencev, ki so bili sicer ranjeni in napol zmešani, vendar pa vsi še živi.

Komaj pa so bili bolniki na varnem, je nenadoma izbruhnil ciklon znova in je besnel celi dve uri.

Tri misijonarke so ostale pri gobavcih, ki so jih spravile v kletne prostore, ostale tri pa pri otrocih v samostanu.

Drugi ciklon je bil strašnejši od prvega. Zrušil je kuhinjo, peč, oddelek za otroke in shrambo za žito. Maloštevilne hiše gobavcev, ki so se junško uprle prvemu ciklonu, so se zdaj hreščaje zrušile.

Gobavci, trepetajoči od mraza in strahu, so nadaljevali polni zaupanja v božjo pomoč svoje vroče molitve. Dve ženi, ki sta hoteli oditi gledat, kaj se godi doma, je pograbil vrtnec in jih vrgel več sto metrov daleč prav na morsko obrežje.

Ob pol 9 je bilo mogoče ogledati si vso strašno škodo, ki jo je naredil ciklon. Samostanska streha je bila brez opeke in dež je lil v poslopje. Ubogi gobavci se niso mogli nikjer pogreti. Umrla je tedaj stara ženica, ki je bila hudo ranjena; bila je to edina smrtna žrtev, ki jo je zahteval ciklon v Qui-Hoa.

Popoldne je pokukalo solnce izza oblakov in navdalo gobavce s pogumom. Začeli so izkopavati razvaline misijonske kapele in kmalu našli zelo poškodovan tabernakelj. Pater kaplan je odnesel Najsvetejše v kapelico za redovnice, ki je edina ostala nepoškodovana. Toda uničene so bile vse svete posode, knjige, mašne obleke, svečniki, kipi — vse, prav vse.

Misijonska kapela — kup razvalin

Glavna soba v belnišnici je bila vsa razrvana, tako da ni bilo možno bivati v njej. Hudo bolni gobavci so morali ostati v kletih, za ostalih 250 pa so postavile frančižkanke v največji naglici zasilno prenočišče za prvo noč po nesreči.

Drugo jutro so pričeli delavci s popravili in zidanjem nanovo. Kakšen žalosten pogled na to ubogo naselbino! Vse ljubeznive hišice z malimi senčnatimi vrtovi niso drugega, kot kup razvalin sredi polomljenega in opustošenega drevja.

Toda gobavci niso postali ob tem pogledu malodušni. Z vso vnemo so se lotili dela in hišice so kar vidno rastle.

Kakor pa je bila dolina Qui-Hoa po tem strašnem ciklonu težko prizadeta, vendar je bilo razdejanje v okoliških pokrajinah še vse večje. Vihar je zahteval tu na stotine človeških žrtev in na tisoče ranjencev; izgubilo je življenje tudi osem frančižkank misijonark Marijinih.

Misijonska postaja Qui-Hoa je prestala veliko trpljenja po tem ciklonu. Prepričani pa smo, da bo ta preizkušnja vir novega življenja milosti med ubogimi gobavci.

Beseda božja in življenje

»Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva, ne misli hudega, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša.« (1 Kor. 13, 4—7.)

Kaj je ljubeznivost? Oziroma bolje je, če vprašamo, kdo je ljubezniv: Tisti, ki zna pritegniti drugih srca k sebi ter jih nase prikleniti.

Kaj stori človeka ljubeznivega?

Ali morda lepota? Ne. Lepota pač more mimogrede koga nase pritegniti. Kakor hitro pa človek zapazi pod ljubeznivo zunanostjo prazno srce, prenapetega duha ali površno nečimerno dušo, tedaj se privlačnost jenja. Če hoče kdo srce svojega bližnjega nase pritegniti, je treba čisto drugih stvari...

Ali morda to stori zunanje lišpanje? Tudi ne. Če je obleka preprosta, čista in okusna, naravno človeku dopade, če se pa oseba izda, da je njen edini namen vzbujati pozornost in zaslužiti kak poklon, tedaj tudi ta privlačnost izgubi svojo vrednost. Za pridobitev srca je treba čisto nekaj drugega...

Ali je morda to omika duha ali velika razumnost? Tudi ne. Če namreč ta razumnost ni zvezana z drugimi čednostmi in pred vsem, če je združena z napuhom in preziranjem svojega bližnjega, tedaj prej odbija, kakor pa priklene nase. Za pridobitev srca je treba nekaj čisto drugega...

Ali morda to doseže čednost? Ne, tudi ta ne. Edino izjemo tvori čednost, ki se po besedah apostola Pavla prizadeva postati vsem vse.

Res je sicer nemogoče brez čednosti biti dolgo časa popolnoma ljubezniv, toda iz tega še nikakor ne sledi, da je čednost v vsaki obliki ljubezniva. Poznam čednostne ljudi, ki so vse prej kakor ljubeznivi in celo naravnost odurni. Lažje bi na njih prenesel kako napako več, samo da bi imeli par gramov več ljubeznivosti.

Če n. pr. kdo vsak hip svojemu bližnjemu dopoveduje, naj ne bo tako mrzel in odbijajoč, ga s tem še nikakor ne bo priklenil nase.

Ali recimo, če opominja svojega bližnjega, naj bo popustljiv do njegovih napak, češ, da se itak trudi, da bi jih odložil.

Ali recimo, če kolikor možno bistro gleda na to, da vedno in povsod najde kako napako, da potem lahko pokaže na kako visoki popolnosti so njegova lastna načela, ali misliš, da me bo taka oseba kaj nase priklenila? Kvečjemu mi bo pristudila še tiste čednosti, katere sem do sedaj cenil.

Kakšna pa bi prav za prav morala biti v resnici ljubezniva oseba. Jaz si jo takole predstavljam:

Taka oseba se trudi v moje namene, moja nagnjenja, moje želje in slabosti nekako prodreti, z eno besedo: skuša se nekoliko vživeti v mojo naravo.

Če so moje želje nespametne, tedaj ljubeznivo čaka, da me sreča pamet, in pri velikem vplivu, ki ga ima name njena krotkost, gotovo ne bo zastoj čakala.

Taka ljubezniva oseba nikdar ne kriči, njen glas nima nič gospodovalnega, njene besede nič žaljivega in njeni odgovori nič ostrega v sebi.

Taka oseba nikdar ne ugovarja brez vzroka in še tedaj le skromno, če gre zato, da resnici pomaga do njenih pravic. Tudi ne bo nikdar s kakim porogljivim posmehom dala drugim čutiti, kako nepremišljeno in nespametno je bilo njihovo govorjenje.

Skušala bo taka oseba bolj z dejanji kakor z besedami dokazati svojo vdanost. Moje pozabljivosti, napake in zanikrnosti bo skušala popraviti, ne da bi to opazil.

Taka oseba me ljubeznivo prenaša z vsemi mojimi slabostmi in če mi tudi noče dopovedati, da sem popoln, si vendar prizadeva, da bi dokazala, da bi to lahko postal.

Kletni prostori, kamor so položili hudo bolne gobavce (str. 339)

Kako bi bilo mogoče, da bi take osebe ne ljubili! Ona zboljšuje moj značaj, plemeniti moje srce in pomaga milosti, da more posvetiti moje življenje.

In če se vprašam, kaj daje tej osebi njeno ljubeznivo moč nad menoj, tedaj se glasi odgovor:

Dobrota, ki jo dela tako prizanesljivo.

Ljubezen do dolžnosti, ki ji daje veselje in moč za žrtve.

Pobožnost, ki jo ohranja stanovitno.

Krščanska ljubezen do bližnjega, ki ji ukazuje ljubiti.

Ponižnost ne pozna le svoje ničevosti, ampak je s tem tudi zadovoljna.
Wibbelt.

Treba je veliko skromnosti in obzirnosti, da ugovarjaš, ne da bi žalil.
Wibbelt.

Kdo je plemenit? Kdor od sebe zahteva več kakor od drugih.
Wibbelt.

Nihče bolj ne potrebuje tvojega zaupanja kakor človek, ki sam vase ne zaupa več.
Wibbelt.

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Kako se lahko premagaš?

Dosti smo govorili, zakaj je samopremagovanje tako važno za vsakega človeka. Brez dvoma mi boste to potrdili. Toda vprašali boste: kako se pa prav za prav naredi, da premagaš samega sebe? Gotovo bi iz srca rad — ampak preden se domisliš, si se spet raztogotil ali si se zmuznil v kakšno slaščičarno in podobno. Še otroci beremo vsi o starih Rimljanih, ki se tako čudovito obvladajo — na primer o Muciju Scevoli,* ki si je dal roko mirno žgati nad žerjavico, da bi sovražnemu vojskovodji dal zgled za moč rimske volje. To se vse zelo lepo sliši in rad bi tudi dosegel takšno moč do sebe kakor ti junaki davnine — pa ne veš, kako naj začneš. Se ne da kar tako posnemati. Ali ste pač že kdaj razmišljali o pripomočkih in sredstvih za vajo v samopremagovanju? Predlagati vam mislim danes nekaj vaj: Samo enkrat poskusite prav na tistem, priboriti si prve majhne zmage nad telesom — kdor je enkrat okusil veselje, se nemirno žene za čedalje večjimi zmagami.

a) Brzdanje smeha.

Spominjam se neke deške igre, ki ima čisto dober smisel. Dva si gledata v obraz in preizkušata, kako dolgo se kdo vzdrži smeha. Zraven se lahko nečesa že učimo, namreč z voljo krotiti smejalne mišice. Saj sem vam pokazal, kako važno je lahko marsikdaj za človeka, da ima to moč. Spominjam se, da najdlje strpiš pri tej vaji, če se na vso moč prisiliš misliti na nekaj čisto drugega. Pa si lahko to igro še otežkočimo. Naj kdo, recimo, pripoveduje komu smešno zgodbo in naj poskušata vztrajati pri resnobi. To je prav posebno težko, če jih je več skupaj in je zgodba v resnici ščegetljiva. Toda imenitna vaja! Ta vaja ti potem zopet koristi, če moraš delati sredi hrupa in ne moreš nikamor naprej, ker nimaš moči, da bi misli enostavno usmeril na določeno točko. Sploh je pri samopremagovanju dobro, da vse, kar vadiš v enem področju, krepí voljo tudi za vse druge naloge. Samopremagovanje se obrestuje!

* Mucij Scevola je znan rimski junak iz 6. stol. pr. Kr. r.

b) Brzdanje lakote in žeje.

Druga dobra vaja je pa primer, da kdaj na kakem izletu na deželo prav dolgo prenašaš žejo, da ne postaneš suženj svojega trebuha. To je koristno tudi za zdravje, saj veliko piti na potovanju sploh ni dobro. Ne rečem, da se vselej odpovejmo pijači. Ampak semtertja se moramo prepričati, če smo tudi še sami v hiši gospodarji. Veliki hribolazci poskušajo semtertja na eno nogo počepniti in drugo hkrati držati iztegnjeno. Videti hočejo, če se kolenske mišice še pokore volji. Tako moramo tudi vselej semtertja poskusiti, če imamo še voljo, da se nečemu odpovemo, ali pa je ščegetalec slasti že poprijel za vajeti vlade. Postna zapoved, ki jo imamo v toliko verah, ima tudi dober namen, da človeku daje semtertja zopet priložnost za utrjevanje volje. Tako kakor vaše odrasle brate za nekaj tednov v letu pokličejo k vojakom, da se ne odvadijo jahanja in streljanja — tako se morate tudi vi sami semtertja poklicati k vaji v prostovoljnem póstenju.

V nekem deškem vzgajališču na Šleskem se je nekoč med gojenci razvila pravcata tekma, kdo se bo sam od sebe prisilil k najneprijetnejšemu, kar sploh je. Jedli so navadne hrošče in prigrizovali gosenice in žvečili velike muhe. Kdor se je najbolj izkazal, so ga slavili kot junaka. Seveda ne mislim, da naj vam bo prav to za zgled — saj je dosti drugih neprijetnosti, h katerim se lahko prisilimo sami od sebe. Lahko si uriš voljo tudi z zdržnostjo, ko daš na primer, da sladki poobedek, ki si se ga že prav veselil, neso mimo ali ga prepustiš svoji sestri — da se vadiš v vladanju sladkih poželenj. Pri Indijancih velja vraža, da se z jedmi v ljudi včasih naselijo zli duhovi, zato naj se ne je preveč; tej vraži lahko pripišemo nekakšen pomen, če pomislimo, da nezmernost in razuzdanost pri jedi gotovo budi v človeku zle duhove in ga spravlja v nevarnost, da postane poslušen služabnik svojih poželenj. Zato je jedilna miza izvrstno vežbališče za vaje v samozatajevanju.

c) Brzdanje dremavosti.

Gotovo ste že kdaj slišali, da je največja nevarnost na dolgih potovanjih po snežnikih nepremagljiva dremavost, ki na mah objame človeka, tako da pozabi na vso nevarnost in mu celo smrti ni mar; samo da lahko spi. Če tedaj popusti, je zapisan smrti — ne bo se več zbudil; kvečjemu če ga slučajno zaslede bernhardinci.*

Mislim torej, da bi nam vedno moralo biti pred oči, da je vsa nebrzdana trudnost tudi spodaj v ravnini za človeka usodna. Zakaj iz lagodnosti se prav polagoma in docela neopaženo izcimi več zla in več pogube kakor iz vseh hudobij skupaj. Ni kakšna nenadna smrt, ki grozi človeku, kakor od dremavosti v večnem snegu — ampak plazeča se, skrivna, strahotna smrt, ki stori, da se vse pokazi, kar človek napravi, in mu vzame vse zaupanje — ker ni nič narejeno temeljito in je vselej kaj nápak: na žalost ga je nepričakovano zajela dremavost in lenoba je bila močnejša od njega! Koliko važnih stvari v življenju človek opusti iz lenobe, koliko priložnosti zamudi, koliko skrbi in jeze povzroči sebi in drugim zgolj iz lagodnosti! Če bi kdaj mogli izračunati, koliko težkih nesreč in nepopravljive krivde se rodi samo iz lagodnosti — bi se prestrašili in zdrznili iz svoje zaspanosti, kakor zaspala straža, ko jo nagovori general.

* Bernhardinci so psi posebne pasme, vzrejene v zavetišču na Velikem Sv. Bernhardu. To je 2742 m visok prehod v Penninskih alpah s slovečim samostanom avguštincev.

Kaj je potrebno zoper to? Vaja — samo vaja. Vojna napoved, da si volja osvoji rodno kraljestvo, preden je prepozno. Vstati zjutraj ob natančno določeni uri kljub vsem lepim žimnicam in podzglavjem in se strumno obleči, ne da bi se količkaj leno opotekal in zehal. Dvakrat čvrsto sedeti za mizo, ko bi se najrajši sklopil kakor žepni nož, dvakrat strumno hoditi, če te na koncu kakšnega izleta nekoliko ima, da bi se plazil in zibal — to so zmage duha nad telesom, ki okrepe celega človeka. Ali če si kdaj prav truden od hoje; iti še dvakrat prav prožno gori in doli po stopnicah kakor mlad paž. Potem se tudi nikoli ne bo zgodilo, da bi se materi namrnil, če si truden in je treba zanjo še kam po opravku. Poznal sem nekega gospoda, ki je imel konja, katerega je bila ob povratku v hlev komaj še mogoče krotiti, tako se je tega veselil. Toda on ga je tik pred hlevskimi vrati primoral, da se je še enkrat okrenil in trikrat prejezdil cesto sem in tja. Takšno vežbanje naj bi kaj pogosteje nudili tudi lenemu konju, svojemu telesu!

č) Brzdanje jeze.

Zoper jezo je imel Rimljan Cezar* dober pripomoček. Kadar ga je popadel srd, je štel do dvajset, preden je odgovoril — in to premolkovanje mu je prešlo tako v navado, da je potem opravil tudi brez štetja — tako kakor vendar pri igranju na klavir tudi izprva odmore odšteješ in ti jih pozneje tudi čut kar sam narekuje — in tako se jezi nikoli ni več posrečilo, da bi ga pripravila do nepremišljenih besed.

Še bolje se zavarujemo — in o tem smo vendar dosti govorili — če prav veliko razmišljamo o ljudeh, ki človeka posebno razdražijo, in mislimo na to, kaj jim je življenje odreklo (nemara jim je manjkalo zlasti potrpežljivih prijateljev!). Zapoved: »Ljubi svoje sovražnike« je morda kot prvi korak že za marsikatero pretežka; tem bi za prvi pripomoček nemara dejali: Kaj pogosteje mirno razmišljaj o tistih, ki ti slabo žele in te jezijo, v mislih potegni kdaj ž njimi, imej oči za njih dobre lastnosti — potem se že vate naseli mir in nemara pride tudi ljubezen — tako kakor nebo odseva v jezeru, ko so se polegli valovi.

d) Brzdanje strahu pred vodo.

Tudi bojazen pred vodo je dobro orodje za vežbanje volje. Kurjo polt najbolje preženeš s pomivačo. Kdor se tu premaga in si sam od sebe prizadene nevšečnost, mu bo že marsikaj drugega laglje. In kdor tu podleže, mu bo marsikaj drugega težje; zakaj življenje terja sleherni dan, dà, prav za prav sleherni minuto od človeka nekaj, kar mu ni povšeči — in kdor je tu preslab in premehak do samega sebe, mu usoda ne prizanaša.

Vsako premagovanje čutnosti pomaga k novemu življenju in k novim silam duhovne narave v človeku. Čednost ali krepost se prične tam, kjer se prične premagovanje, ona napreduje, ker napreduje premagovanje, in doseže popolnost, če je premagovanje stalno. Že Tomaž Kempčan pravi: »Toliko boš napredoval v dobrem, kolikor boš sam sebi sile storil.« (I, 25. 11.) In če si tudi še toliko napredoval, ne smeš nikdar prenehati s premagovanjem, ker nasprotna čutnost zopet lahko oživi in dobi novo moč nad teboj. Napake in strasti so kakor plevel, ki vedno znova poganja, ako ga človek stalno ne nadzira in čisti.

* Gaj Julij Cezar (100—44 pr. Kr. r.), rimski državnik in vojskovodja.

Pismo tvoji duši

Predragi! Nemir, ki Te zadnji čas bega, ni dan od Boga. Duši, kakor je Tvoja, ki resno išče Boga in Mu hoče ugajati, navadno ne govori Bog z ropotom in rzburjanjem. Božji duh je duh ljubezni in miru. Kjer se ta duh razprostira, tam ne podira, ampak dviga; ne straši, ampak tolaži in spodbuja. Da se pa kljub temu tudi v pobožnih dušah od časa do časa vzbuja nemir, ni nič čudnega. Tvoje srce je v marsičem podobno morju, ki ga vsak vetrič razburi in dviga valove. Boriti se moraš z valovi in vetrovi, ki jih povzroča še ne ukročena strast, hudo nagnjenje in skušnjave, ki se nemirno pode po Tvoji duši. Kolikor bolj se trudi Tvoja duša, da bi bila zvesta svojemu Bogu, toliko bolj se boji, da je valovi ne zaneso v nasprotno smer. Na vse to pa najbolj pazi hudobni duh, ki je za vedno obsojen v nemir, in ki zato vroče želi, da tudi Tebi vzame duševni mir, ki ga vživaš v Bogu. Predragi prijatelj, kar bi Ti danes posebno rad položil v Tvojo dušo, je to: ohrani si duševni mir v vsakem položaju življenja. Če bi bil kdaj tako nesrečen, da ta mir izgubiš, glej, da si ga zopet kmalu pridobiš, kajti brez njega ni pravega duhovnega življenja in napredka.

Frančiškova mladina v Škofji Loki

Provincijalni voditelj Frančiškove mladine p. Krizostom je prejel sledeče pismo:

Prečastiti gospod voditelj!

Spet prosim za kotiček v »Cvetju«. Gotovo Vas bo zanimalo, kako se giblujemo škofovsko sestrice, odkar ste nas 10. decembra lani ob prvem sprejemu navdušili za Jezusa in Marijo in kako naj posnemamo sv. Frančiška in sv. Klare. Vaše besede so obrodile sad. Vnemale smo druga drugo za čednostno življenje, pridobile novih sestic in še nekaj — nabirale smo za novo zastavo. Kakšno veselje je zavladalo med nami, ko nam je g. katehet sporočil, da bo na cvetno nedeljo že blagoslovitev našega zaželenega prapora. Nestrpno smo na cvetno nedeljo čakale tretje ure popoldne. V uršulinski cerkvi so nas že v obilnem številu pričakovali starši in drugi verniki. Iz naših mladih grl je zadonela himna sestrice sv. Klare. Pristopil je preč g. kanonik iz Stare Loke z asistenco preč. patrov. V krasnem govoru je nam opisal pomen naše lepe zastave, kako naj se po vzoru sv. Frančiška in sv. Klare bojujemo, da pridemo v nebesa. Živo nas je vzpodbujal, naj ostanemo zveste vzorom, ki nam jih zastava predstavlja, ne le v mladosti, marveč tudi v poznejših letih. Nato je nam zastavo blagoslovil. Po svečanem obredu so bile pete litanije, med katerimi smo se goreče priporočale Mariji za zvestobo našim vzvišenim vzorom. Končno smo zapele himno: »Povsod Boga«. Po končani slovesnosti v cerkvi, smo se s starši udeležile na gradu ganljive igre: »Mali kralj«. Zelo nam je bilo hudo, da ste bili, preč g. prov. voditelj, zadržani in se niste mogli udeležiti prelepe svečanosti. Zato Vas pa sedaj vse škofovsko sestrice lepo pozdravljamo in se priporočamo Vaši molitvi, da bi ostale vedno dobre in vnete za vse sveto in plemenito.

Jamnik Julka, učenka V. razr. osnovne šole v Škofji Loki.

Pax
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

G l a v n i p o g o j i za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:
Kdor se hoče zavarovati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od do-
brote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 55 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega poja-
nila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Zavarovalni odsek III. reda
v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v
Ljubljani«.

Nagovarjala sem svojega soseda, naj se vpiše v zavarovalni odsek
III. reda, pa odgovoril mi je: saj si lahko izgovorim prevžitek.

Res je, da si vsak kmetski posestnik ali tudi vsak obrtnik izgovori
tedaj, ko preda svoje posestvo ali svojo obrt v mlajše roke, tako imeno-
vani prevžitek, ki obstoji iz hrane, stanovanja, raznih priboljškov, nekaj
dinarjev za tobak ali za kak četrt vina ob nedeljah itd. Ako bi mladi
gospodarji vse te zgovorjene prevžitke in priboljške redno izplačevali,
oziroma odrahtovali, bi bilo vse v redu. Toda kdorkoli pozna življenje,
ve, da se mnogokrat zgodi, da gospodar ali gospodinja, ki so pustili večji
del svojih življenjskih sil in svojega življenjskega dela v posestvu ali
obrti, nazadnje v starih letih ne dobe ne potrebnih čevljev, ne obleke,
ter si morajo te stvari sposojati pri sosedih, ako sploh hočejo k maši in
k zakramentom v cerkev. Izgovore si priboljšek pri hrani ali par dinarjev
za pipo tobaka, ki ga gotovo vsakdo staremu človeku iz srca privošči,
pa zgodi se, da dobijo komaj najpotrebnejšo hrano in še to tako, da bi
je ne upali dati hlapcem ali deklam, ker bi drugače raje šli od hiše.
Kam pa naj gre mož ali žena v 60, 70 ali 80 letih? Na delo ne morejo,
ker zato niso sposobni, prositi jih je sram, in tako trpijo in stradajo,
dokler jih smrt ne reši tega trpljenja.

Kdor je kedaj poslušal bridke tožbe starih mož in ženic in kdor
pozna življenje, ve, da se to žalibog prepogostokrat zgodi, ta nehote misli
na to, kako bi se tem ljudem dalo pomagati. V starih letih pomagati tem
ljudem, ni možno niti misliti, pomagati si morajo sami, dokler so še
mladi in dokler imajo posestvo ali obrt v svojih rokah.

Ne smemo namreč misliti, da mladi vedno le iz hudobije nočejo izplačevati prevžitka, priboljška itd. To izplačevanje je odvisno od najrazličnejših okoliščin.

Mladi zet pride k hiši, ki je že zadolžena, prinese seboj kaj malega premoženja, včasih tudi nič, pač pa dobre in pridne roke. Trdno voljo ima, da bo s svojim pridnim delom lahko zplačeval vse, kar stari od njega zahtevajo. Toda zgodi se, da pride v hišo bolezen, in tedaj ne samo, da ne more izplačevati, se mora zadolžiti, ako hoče sploh imeti zdravnika in zdravila. Pogine mu domača žival, s katero je obdeloval polje, in tedaj zopet mora, ako noče, da bo jeseni oziroma pozimi stradanje še večje — kupiti novo, čeprav se pri tem znova zadolži. Pride toča, in vse upanje, katero je stavil na dobro letino, je splavalo po vodi. Pride pa lahko še hujše, da tega, kar je pridelal, in kar bi lahko brez škode za dom od hiše oddal, prodati ne more ali pa za tako malo denarja, da niti davkov ne more vseh plačati.

Stari, ki so morda živeli v povsem drugih razmerah, seveda godrnjajo, češ, zakaj mi ne izplačuje obljubljenega priboljška, prevžitka itd. Razumljivo je, da so potem prepiri na dnevnem redu, iz teh prepirov se zadnje čase razvijejo večkrat žaloigre, o katerih beremo v časopisih pod naslovi: »Zet ubil tasta«, »Tast ubil zeta«, »Sinaha zastrepila taščo« itd.

So pa tudi drugi slučaji. K hiši se priženi zet ali sinaha. Spočetka gre vse dobro, toda polagoma se v enem ali drugem razvije pohlep po čim večjem premoženju ali čim večjem uživanju. Zet ali sinaha, ki ne poznata žrtev prejšnjega gospodarja, začneta polagoma v svojem srcu računati, kaj bi se lahko vse kupilo, kaj bi si lahko privoščila, ako bi stari izginil. Kakor hitro se začne to računanje, je ljubezen pri kraju, začne se prikrajševanje pri jedi, pri obleki, obutvi, drvih in vse to s pritajeno željo, da bi bilo starega ali stare čimprej konec. — Zgodi se, da se stara dva zatečeta k sodišču, kar razumljivo srd in sovraštvo še poveča in konec tega sovraštva in jeze je običajno žaloigra, kakršno smo omenili zgoraj.

Edino in najboljše sredstvo za vse te posestnike in prevžitkarje bi bilo, da se tedaj, ko prevzamejo posestvo, obenem tudi zavarujejo za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda. Ne bi jim bilo treba dosti plačevati, ker imajo običajno kot, to je stanovanje, itak izgovorjeno do smrti, če pa bi dobili n. pr. samo 150 do 200 Din na mesec, bi jim lastni zet in tudi sinaha iz srca rada dala vse, kar potrebujejo, v zavesti, da dobe vsak mesec nekaj gotovega denarja in za denar je na kmetih običajno vedno bolj trda. Koliko sovraštva in jeze in prerekanja in godrnjanja bi bilo s tem prihranjeno!

Morda bo kdo rekel, saj kmet ne zmore tega plačevati. To ni nič kaj posebno težkega. Gospodinja proda nekaj jajec, semtertja kako kokoš ali kaj podobnega in zavarovalnina bi bila plačana za moža in za ženo. Vsem, kateri imajo sorodnike, brate ali sestre na deželi, toplo priporočamo, da jih opozore na naše zavarovanje, dokler je še čas. Težke ure žalosti in jeze bodo s tem prihranili sebi in njim.

Kronika III. reda

KRŠKO, okr. istotam; ust. 6. 10. 1889; v o d i t e l j : Šerik p. Avrelij O. MIN. CAP.; o d b o r : Šiško Marija, Punt Karolina, Engelsberger Marija, Levičar Marija, Cvelber Terezija, Urbanč Terezija, Sotlar Ana, Šolar Ana, Urbanč Terezija, Boškovec Franciška, Bučar Jožefa, Teršelič Janez, Požun

Marija, Pečnik Ana, Koritnik Terezija, Žok Antonija, Kink Ana, Kelher Terezija, Jelen Marija, Pribožič Marija, Žičkar Antonija; število članov: moških 370, ženskih 3938, v novicijatu 44; naročnikov Cvetja: 100; okoliš skupščine: Krško 1489 duš, Leskovec 5200 duš, Sv. Duh v Velikem trnu 1125 duš, Cerklje ob Krki 2633 duš, Rajhenburg 6319 duš, Videm ob Savi 2259 duš.

KOSTANJEVICA, okr. Krško; ust. 19. 5. 1902; voditelj: Golob Franc, župnik; odbor: Šteh Ivan, Lipic Leopolda, Jordan Ana, Furar Marija, Pešič Alojzija, Stopar Janez, Zevnik Ivana; število članov: moških 15, ženskih 132, v novicijatu 5; delujoči odsek: dobrodelni; naročnikov Cvetja: 22, Lučke: 124; okoliš skupščine: 2400 duš.

SV. KRIŽ NA SLATINI, okr. Celje; ust. 28. 10. 1918; voditelj: Korošec Franc, nadžupnik; odbor: Šerbak Janez, Futnar Janez, Plemenitaš Mihael, Arzenšek Rok, Anderlič Jože, Perkovič Jožef, Herček Marija, Zobec Terezija, Drogenik Antonija, Herček Ana, Verk Uršula, Kitak Antonija, Murko Marija, Pengov Julija, Bele Neža, Gaberšek Neža, Tepež Ana, Senečič Jožefa, Krumpak Marija, Karlin Jožefa, Kos Liza, Strašek Matilda, Kozar Ana, Kregar Cecilija, Čmerošek Magdalena; število članov: moških 72, ženskih 608, v novicijatu 17; delujoči odseki: dobrodelni, misijonski, za olepšavo cerkve; naročnikov Cvetja: 42; Lučke: 50; okoliš skupščine: 7500 duš.

ŽICE, okr. Celje; ust. 15. 5. 1928; voditelj: Tomažič Anton, župnik; odbor: Cimerman Martin, Žmaher Mihael, Frlež Martin, Kračun Jožefa, Podbukovšek Ana, Furman Barbara; število članov: moških 7, ženskih 44; naročnikov Cvetja: 3; Lučke: 20; okoliš skupščine: 740 duš.

LOKA, okr. Celje; ust. 14. 9. 1919; voditelj: Šket Mihael, župnik; odbor: Kajtna Janez, Jenčič Neža; število članov: moških 20, ženskih 80, v novicijatu 4; naročnikov Cvetja: 5; Lučke: 20; okoliš skupščine: 2000 duš.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM, okr. Celje; ust. 5. 10. 1919; voditelj: Lončarič Jožef, župnik; odbor: Golouh Matija, Knez Marija; število članov: moških 6, ženskih 46, v novicijatu 3; naročnikov Cvetja: 10; okoliš skupščine: 1750 duš.

STOPERCE, okr. Celje; ust. 19. 1. 1919; voditelj: Pihler Alojzij, župnik; odbor: Lampret Mihael, Kos Marija, Lorber Matija, Kopša Franc, Golob Anton, Ferlež Ana, Korez Neža, Bukšek Ivana, Sledič Terezija, Kidrič Alojzija; število članov: moških 19, ženskih 71; delujoči odseki: dobrodelni, časniški, za olepšavo cerkve; naročnikov Cvetja: 2; okoliš skupščine: 1017 duš.

SV. VID NA PLANINI, okr. Celje; ust. 11. 5. 1919; voditelj: Vurkele Jernej, župnik; odbor: Ocvirk Jakob, Kranjc Gregor, Sevšek Franc, Sevšek Janez, Lukar Frančiška, Pogačnik Jožefa, Sevšek Jožefa, Sevšek Frančiška; število članov: moških 150, ženskih 250; naročnikov Cvetja: 6; okoliš skupščine: 2000 duš.

DOLIČ, okr. Celje; ust. 1918; voditelj: Ulčnik Martin, župnik; odbor: Grušovnik Jakob, Grušovnik Marija, Vivod Matilda, Lopan Lucija; število članov: moških 14, ženskih 36; naročnikov Cvetja: 4; okoliš skupščine: 1163 duš.

SVIBNO, okr. Celje; ust. 21. 9. 1921; voditelj: Selan Anton, župnik; odbor: Kmetič Ana, Povše Marija, Kosem Marija, Kmetič Jožefa, Kmetič Uršula; število članov: moških 7, ženskih 85; delu-

Joči odsek: dobrodelni; naročnikov Cvetja: 9; okoliš skupščine: 875 duš.

DOBRNIC, okr. Novo mesto; ust. 17. 3. 1912; voditelj: Omahen Ignacij, župnik; odbor: Žnidaršič Ana, Kužnik Neža, Slak Marija, Mohorčič Marija, Lazar Uršula, Smolič Frančiška, Razdrh Marija, Koželj Marija, Sirk Jožefa, Barle Marija; število članov: moških 9, ženskih 207, v noviciatu 5; delujoči odsek: dobrodelni; naročnikov Cvetja: 13; okoliš skupščine: 2200 duš.

SELA PRI ŠUMBERKU, okr. Novo mesto; ust. 22. 4. 1885; voditelj: Podlipnik Josip, župnik; odbor: Rojec Jera, Pekolj Ana, Kocijančič Marija, Papež Marija, Trunkelj Ana; število članov: moških 11, ženskih 90; delujoči odsek: dobrodelni; naročnikov Cvetja: 2; Lučke: 5; okoliš skupščine: 516 duš.

PODZEMELJ, okr. Novo mesto; ust. 5. 7. 1925; voditelj: Ilc Andrej, župnik; odbor: Pezdirc Marija, Toplak Amalija, Röthel Ana, Dragaš Meta, Cajnar Marija; število članov: moških 3, ženskih 83; naročnikov Cvetja: 11; Lučke: 5; okoliš skupščine: 2667 duš.

PREČNA, okr. Novo mesto; ust. 2. 3. 1887; voditelj: Šmidovnik Anton, župnik; odbor: Šetina Franc, Dular Jožefa, Šmalc Ana, Golob Marija, Kralj Ana, Murn Frančiška, Levstek Marija, Kokalj Frančiška; število članov: moških 9, ženskih 111, v noviciatu 4; naročnikov Cvetja: 34; okoliš skupščine: 2730 duš.

ČRMOŠNJICE, okr. Novo mesto; ust. 21. 12. 1924; voditelj: Hönigman Franc, župnik; odbor: Hutter Marija, Fritzel Neža, Schmuck Marija, Brinskelle Marija, Erker Zofija, Schmuck Marjeta; število članov: moških 1, ženskih 19; okoliš skupščine: 1463 duš.

VAVTA VAS, okr. Novo mesto; ust. 29. 6. 1917; voditelj: Bartel Bertold, župnik; odbor: Dular Nežika, Baudez Frančiška, Bučar Frančiška, Mewer Neža, Ivančič Terezija, Kulovec Karolina, Frfolt Marija, število članov: moških 6, ženskih 60; naročnikov Cvetja: 2; okoliš skupščine: 1310 duš.

SV. KRIŽ PRI LITIJI, okr. Novo mesto; ust. 19. 3. 1896; voditelj: Erzín Leopold, župnik; odbor: Kračan Jožefa, Resnik Alojzija, Novine Rozalija, Resnik Marija, Strah Marija, Vrana Marija, Krečan Franca, Mrzel Marija, Tomažič Marija, Pavlin Jožefa, Hostnik Alojzij; število članov: moških 24, ženskih 205; delujoči odsek: časniški; naročnikov Cvetja: 22; Lučke: 64; okoliš skupščine: 2300 duš.

AJDOVEC, okr. Novo mesto; ust. 16. 12. 1917; voditelj: Žust Ignacij, župnik; odbor: Jarc Marija, Grivec Uršula, Jarc Marija, Fabjan Marija, Vidmar Ana, Bobnar Marija; število članov: moških 3, ženskih 61, v noviciatu 2; naročnikov Cvetja: 7; Lučke 5; okoliš skupščine: 851 duš.

PRELOKA, okr. Novo mesto; ust. 12. 12. 1922; voditelj: Jerič Alojzij, župnik; odbor: Starešinič Magda, Starešinič Frančiška, Novak Katarina, Miketič Jurij, Miketič Marija, Balkovec Amalija; število članov: moških 2, ženskih 32; delujoči odsek: evharistični; naročnikov Cvetja: 5; okoliš skupščine: 868 duš.

ŠT. LOVRENC, okr. Novo mesto; ust. 25. 1. 1925; voditelj: Oblak Anton, župnik; odbor: Kustelin Terezija, Farme Marija, Kustelin Neža, Kuferle Ana; število članov: moških 2, ženskih 79; naročnikov Cvetja: 20; okoliš skupščine: 1400 duš.

GORNJA POLSKAVA, okr. Maribor; ust. 29. 5. 1927; voditelj: Gartner Franc, župnik; odbor: Koban Marija, Marčič Julijana, Ozu Roza; število članov: moških 2, ženskih 32; naročnikov Cvetja: 6; okoliš skupščine: 1211 duš.

SV. JANŽ NA DRAVSKEM POLJU, okr. Maribor; ust. 11. 3. 1914; voditelj: Polak Franc, župnik; odbor: Toplak Janez, Colnarič Davorin, Strumberger Anton, Kanceler Neža, Klasinc Barbara, Gojčič Ana, Kmade Ana, Potočnik Barbara, Hrastnik Marija, Tement Frančiška, Sagadin Marija; število članov: moških 15, ženskih 161; naročnikov Cvetja: 38; okoliš skupščine: 2670 duš.

REMŠNIK, okr. Maribor; ust. 26. 4. 1914; voditelj: Pavlič Vid, župnik; odbor: Krelj Anton, Močivnik Lukež, Krelj Antonija, Koležnik Alojzija, Podrzavnik Jožefa, Golob Cecilija; število članov: moških 7, ženskih 42, v novicijatu 2; naročnikov Cvetja: 2; okoliš skupščine: 1569 duš.

GORNJA SV. KUNGOTA, okr. Maribor; ust. 24. 6. 1917; voditelj: Magdič Frančišek, župnik; odbor: Kos Frančiška, Remšak Elizabeta, Flakus Ivan, Mulej Mihael, Žižek Marija, Nemčič Ana; število članov: moških 13, ženskih 181, v novicijatu 9; naročnikov Cvetja: 24; okoliš skupščine: 1400 duš.

SV. MARTIN PRI SLOVENJGRADCU, okr. Maribor; ust. 18. 8. 1918; voditelj: Somrek Anton, župnik; odbor: Pečoler Franc, Hribernik Franc, Merkac Ignacij, Kalinšek Magdalena, Gams Alojzija, Kac Frančiška, Golob Marija, Mrzel Marija; število članov: moških 12, ženskih 130, v novicijatu 6; naročnikov Cvetja: 12, Lučke: 1; okoliš skupščine: 3500 duš.

MARENBERG, okr. Maribor; ust. 17. 6. 1922; voditelj: Messner Ivan, župnik in dekan; odbor: Brilej Katarina, Pušl Mihaela, Pongrac Elizabeta, Rat Marija, Leicht Marija, Erjave Antonija, Čern Marija; število članov: moških 4, ženskih 40, v novicijatu 3; naročnikov Cvetja: 8; okoliš skupščine: 2230 duš.

HOČE, okr. Maribor; ust. 6. 1. 1916; voditelj: Sagaj Alojzij, župnik; odbor: Gselman Peter, Breznik Henrik, Frangež Fran, Sluga Jakob, Frangež Marija, Bračko Marija, Strašnik Jožefa, Visočnik Marija, Robič Marija, Harabent Neža, Horvat Marija; število članov: moških 18, ženskih 103; delujoča odseka: evharistični, dobrodelni; naročnikov Cvetja: 10, Lučke: 67; okoliš skupščine: 5000 duš.

SV. JAKOB V SLOVENSKIH GORICAH, okr. Maribor; ust. 10. 3. 1918; voditelj: Erhartič Martin, župnik; odbor: Platejs Franc, Samojlenko Aleksej, Auer Leopold, Strnad Jožef, Macek Genovefa, Ocherl Jožefa, Senčič Alojzija, Bobl Ema, Laber Ivana; število članov: moških 35, ženskih 56, v novicijatu 4; naročnikov Cvetja: 8; okoliš skupščine: 2500 duš.

SV. KRIŽ PRI LJUTOMERU, okr. Maribor; ust. 1. 6. 1919; voditelj: Weixl Josip, dekan in župnik; odbor: Vaupotič Franc, Slekovec Matej, Prelog Matija, Črček Matija, Podlessek Frančiška, Jureš Marija, Prelog Terezija, Cvetko Ivana, Črček Jožefa, Černel Frančiška, Marinič Marija; število članov: moških 21, ženskih 157, v novicijatu 6; naročnikov Cvetja: 19; okoliš skupščine: 4277 duš.

PIŠECE, okr. Brežice; ust. 28. 10. 1930; voditelj: Toplak Franc, župnik; odbor: Sotelšek Mihael, Ogorevc Martin, Kostrevc Terezija, Gačnik Marija, Kolar Ana, Cvetko Terezija, Kržan Neža, Ravnika Marija,

Urek Ivana, Cimperšek Neža; število članov: moških 20, ženskih 148, v novicijatu 1; delujoči odsek vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa, zadostilni, odsek za olepšavo cerkve, časniški, misijonski, odsek male Terezije; naročnikov Cvetja: 3; okoliš skupščine: 3245 duš.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI, okr. Sv. Trojica v Slovenskih goricah; ust. 9. 4. 1912; voditelj: Stuhec Franc, župnik; odbor: Ferenc Anton, Muhič Urša; število članov: moških 26, ženskih 182; naročnikov Cvetja: 10, Lučke: 20; okoliš skupščine: 4600 duš.

VERŽEJ, okr. Maribor; ust. 29. 9. 1918; voditelj: Klemenšek Anton, župnik; odbor: Budja Alojz, Koroša Marija, Kuhar Ivan, Koroša Anica, Bokan Marija, Osterc Frančiška; število članov: moških 10, ženskih 42; naročnikov Cvetja: 10, Lučke: 9; okoliš skupščine: 836 duš.

»BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU«. — Hoče: Sagadin Helena, Vornik Ivana. — Sv. Križ pri Ljutomeru: Jelen Marija, Senčar Alojzija, Zernec Frančiška, Saboti Marija, Stuhec Neža, Vrbnjak Jožefa, Reiter Frančiška, Horvat Helena, Korošec Marija, Sunčič Marija, Mlinarič Alojzij, Kralj Frančiška. — Pišee: Petančič Marija, Preskar Ana, Ravnikar Ana, Koprivc Ana, Kranjčič Terezija, Rožič Anton. — Bogojina: Baša Ivan, župnik, Varga Bara, Sabotin Uršula, Horvath Bara. — Šmarje pri Jelšah: Jezovšek Ana, Skale Roza. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Jurkovič Elizabeta, Plavec Marija.

»ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI.« (Raz 14, 13.)

Nove knjige

F. Timmermans-Kozak Ferdo: Pieter Bruegel. Roman. Ljubljana 1934. Izdala Jugoslovanska Knjigarna. Cena broširani knjigi je 60 Din, vezani 75 Din.

Timmermans je zaslovel zadnja leta po vsej kulturni Evropi in uspeh njegovega »Župnika iz cvetočega vinograda« nam priča, da ga je vzljubilo tudi naše občinstvo. V tem svojevrstnem romanu nam prikazuje pisatelj življenje znamenitega holandskega slikarja Pietra Bruegla, obenem je pa roman tudi nazorna in prezanimiva kulturna slika Nizozemske v drugi polovici XVI. stoletja, torej v dobi, ko se je ta otresla krutega španskega jarma. Ker se je dokopal Bruegel le z nagonom svojega lastnega talenta iz kmetiške sirote do slikarja, ki ga je cenila tedanja najvišja nizozemska družba, nam tudi Timmermans predstavlja vse tedanje družabne sloje, in nam naslika pestro galerijo kmetov in umetnikov, duhovnikov in alkimi-stov, beračev in mogočnejšev, med katerimi je živel in trpel, se razvijal in gubil Bruegel. Ker je tudi prevod brezhiben, zunanja oprema elegantna in knjigi pridejanih končno še 10 umetniških prilog, reprodukcij najznamenitejših Brueglovih del, smo prepričani, da bo posegel po delu vsak prijatelj lepe knjige.

Duhovna lepota in bogastvo sv. Terezije Deteta Jezusa. Založil in izdal Karmel na Selu. Domžale-Groblje 1934. Cena 2 Din. — Drobna knji-žica nam s smotreno izbranimi in lepo urejenimi izreki ljubke svetnice malle Terezije Deteta Jezusa kaže pot k Bogu. Mala Terezija je rekla: »Moja pot je varna.« Naj bi vsem, ki skozi lastno slabost in bridkost teže iščejo svetih smotrov, prinesla njena sveta in poveljučana duša mnogo luči

v življenju. Naj bi njena varna pot pripeljala mnoge tja, kjer bomo na veliki dan našli počitek v Bogu.

O. Kasijan Karg O.M.C. - O. Herman Vodenik R.C.: V Zveličarjevi šoli. Ljubljana-Rakovnik 1934. Cena 5 Din. — Knjižica nas hoče na lahek in vabljev način vpeljati v skrivnosti notranjega življenja: v skrivnosti sladkega združenja z Jezusom. V tej knjižici bo našel vsakdo preprosta, pa vendar tako učinkovita navodila in sredstva podprta z zgledi iz živega življenja, da bo z veseljem krenil po načrtani poti k poduhovljenju vsakdanjega življenja.

Dr. Kašpar Karel - Oblak Janez: Utiski iz Konnersreutha. Celje 1934. Založila Mohorjeva tiskarna. Cena broš. 12 Din, vez. 20 Din (udje 25 % ceneje).

Mnogo so že pisali o dogodkih v bavarski vasi Konnersreuthu, kjer trpi preprosta kmečka deklica Terezija Neumann, zaznamovana z ranami Gospodovega trpljenja in obdarovana z vizijami.

Mnogi bodo rekli, čemu ta spis. Prezgodaj je pisati o tem. Praški nadškof Kašpar, ki je to knjižico spisal, takole odgovarja. »Vem, da se bo pri branju tega spisa ponavljalo isto, kar se je godilo že na Kalvariji. Eni se bodo v svoji visokosti vsemu posmehovali, drugi bodo šli dalje po poti brezbriznosti, našli pa se bodo tudi, ki se bodo s skesanim očesom ozrli na Zveličarja ter ga prosili: Gospod, spomni se me v svojem kraljestvu! ... In ako se zato odloči vsaj en bravec ali bravka tega spisa, bo moje delo najlepše nagrajeno!«

Ker doslej v slovenščini nismo imeli o tem nobenega podrobnega opisa, zato to knjižico toplo priporočamo.

Uloga Drago: Knjiga o sportu. Celje 1934. Založila družba sv. Mohorja. Cena broš. 33 Din (za neude 44 Din), vez. 42 Din (za neude 56 Din).

Morda se bo kdo čudil, da v našem verskem listu to knjigo priporočamo, saj sport pa pobožnost in versko življenje nimata med seboj prav nobene zveze, ter si po mnenju mnogih drugače pobožnih ljudi celo nasprotujeta. Tisti, ki s sportom goji svoje telo, tako mislijo mnogi, pri tem nedvomno pozablja na svojo dušo, vendar pa to ni vedno tako. Bog je dal človeku dušo in telo, kakor telo samo še ni človek, tako tudi duša sama še ne predstavlja človeka. Človek je dolžan skrbeti za eno in za drugo. Kar je orodje za rokodelca, to je telo za človeka. Kakor bi zane-marjal svoje dolžnost rokodelca, ki bi ne skrbel za svoje orodje, ter bi potem tudi svoje obrti ne mogel prav izvrševati, tako tudi človek, ki ne skrbi po pameti za zdravje svojega telesa, ne bi vršil svoje dolžnosti, ker bi ne mogel vršiti tega, kar mu narekuje njegova duša. Kdor je bolan ali vedno boleha, ne more prav moliti ali vsaj zelo težko; ne more izvrševati svojih dolžnosti, katere mu nalaga njegov poklic; je navadno siten in drugim v nadlego in marsikaj dobrega bi lahko storil, kar mora zaradi svoje bolehnosti opustiti. Še prav posebno je pa potrebno, da se s telovadbo in sportom peča mladina, ki dozoreva, ker si s tem krepí svojo voljo in kroti veliko lažje nagone, kateri so vprav v doraščajoči mladini najbolj močni. Seveda je razumljivo, da naš namen ni priporočati sporta zaradi rekordov, ampak da si kot kristjani ohranimo zdravo telo in zdravo dušo. Zato priporočamo to knjigo.

Misijonski koledar 1935. Groblje - Domžale. Cena 10 Din.

Vsem, ki imajo zanimanje za velepomembno katoliško delo v misijonih, ta koledar toplo priporočamo. Vsebina je zelo poučna, a obenem mikavna in zabavna. Nikomur ne bo žal, ki si ga bo nabavil.